

О К Т А Рефинерија на нафта
Акционерско друштво
Бр. 01-1094/18
29.03.2018 год.
Скопје 1

ОКТА АД – Скопје

Финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2017 година

31 декември 2017

Клучни достигнувања

ОКТА постигна висока профитабилност во 2017 година, главно поттикната од значително зголемување на продажбата на домашниот пазар, како и оптимизирање на трошоците. Извозните количини забележаа пад во споредба со минатата година, главно поради ценовно-конкурентниот увоз на нафтени деривати од Албанија и Србија. Компанијата значително ја подобри својата ликвидност и успеа да ги отплати сите заеми во текот на 2017 година. Исто така, изврши исплата на дивиденда за втор последователен пат, во износ од 92 милиони денари.

Главните проекти во 2017 година беа:

- Подобрување на ефикасноста на инсталациите;
- Реструктурирање на секторите;
- Подобрување во делот на обезбедувањето и заштитата;
- Надградување на информациски систем;
- Разрешување на правни прашања;
- Подобрување на јавниот имиџ на компанија;
- Проекти за заштита на животната средина.

ОКТА исто така иницираше голем број активности за општествена одговорност:

- Успешно започнување на нова општествено одговорна кампања за подигнување на социјалната свест за безбедноста во сообраќајот;
- ОКТА во соработка со Хеленик Петролеум доделија две стипендии на домашни студенти за постдипломски студии во Грција;
- Доделување постдипломски стипендии на 10 студенти за Државниот Универзитет во Скопје;
- Постојана соработка и поддршка на Општина Илинден преку донирање на книги и садење на дрва од страна на вработените во ОКТА;
- Поддршка на македонскиот јуниорски Национален Кошаркарски Тим;
- Обемна практикантска програма;
- Поддршка на реномирани културни и музички настани;
- Учество на вработените од ОКТА во општествено одговорни активности, како на пример донирање на крв за Црвениот Крст и кампања за "Светскиот ден на гладта";
- Учество на хуманитарната трка за поддршка на лицата со ретки болести;
- Посета на летниот камп на ЕКО Србија од страна на деца на вработените во ОКТА.

Делувањето на Друштвото и пазарното опкружување

ОКТА уште еднаш се докажа како еден од двигателите на економијата овозможувајќи непрекинато снабдување со гориво за сите сектори, а со тоа останувајќи главен снабдувач на гориво во земјата за 2017 година. Ова беше демонстрирано со успешно надминување, во неколку наврати, на екстремни ситуации поврзани со лошите временски услови и граничните блокади, во првите месеци од 2017 година.

Прилагодената ЕБИТДА во 2017 година изнесува 556 милиони денари, што е пониска споредено со минатата година, главно поради еднократниот профит од продажбата на Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати, што придонесе кон зголемувањето на минатогодишната прилагодена ЕБИТДА. Со исклучок на овој еднократен ефект, прилагодената ЕБИТДА за 2017 година е повисока во споредба со 2016 година. Добивката по оданочување во 2017 година изнесува 203 милиони денари што е пониска споредено со 2016 година (331 милиони денари), поради веќе споменатото влијание на еднократниот профит, како и поради различниот ефект од движењето на цените на горивото на светските пазари, што резултираше со позитивно влијание врз залихата во 2016 година во износ од 124 милиони денари (наспроти ефектот од само 32 милиони денари во 2017 година).

2018 година од гледна точка на Друштвото

Стратешкиот план на ОКТА за 2018 година е да се фокусира на одржување на уделот на домашниот пазар, максимизирање на присуството на странските пазари, како и да продолжи со оперативните подобрувања и понатамошното оптимизирање на трошоците. Компанијата ќе ги разгледа своите дополнителни можности и во земјата и во регионот, доколку нафтоводот повторно се пушти во функција во текот на 2018 година.

Приоритетите на Друштвото во 2018 година се :

- Понатамошна рационализација на организацијата на компанијата;
- Зацврстување на соработката со клучните клиенти;
- Ефикасно искористување на инсталациите за натовар и складирање;
- Разгледување на можности за ребрендирање на бензински пумпи во приватна сопственост;
- Подобрување на конкурентноста и растот;
- Истражување на алтернативни извори на енергија;
- Континуирана обука и креирање на нови можности за вработените во компанијата;
- Подобрување во областа на Одржување на здравјето, безбедноста и животната средина;
- Понатамошно подобрувања на системот за безбедност и заштита;
- Подобрување на профитабилноста и паричниот тек;
- Успешно решавање на судски предмети.

Според ова, треба да се напомене дека горенаведените приоритети и цели може да бидат под силно влијание на негативни фактори на светските пазари, како и од макро средината на нашата држава, вклучувајќи го и повторното отворање на нафтоводот и воведувањето на новиот закон за енергетика. Менаџментот на ОКТА внимателно ја следи нестабилноста на македонскиот, балканскиот и европскиот пазар и се стреми да делува проактивно, со голема одговорност и внимателност.

Други поврзани информации

Во текот на 2017 ОКТА:

- Инвестираше вкупно 85 милиони денари, од кои 56 милиони денари се инвестирани во инфраструктурни инсталации, 4 милиони денари во информатичка технологија и софтвер, 24 милиони денари во безбедноста и сигурноста, како и проекти поврзани со објекти и 1 милион денари во мрежата на бензински станици;
- Немаше значајни активности од областа на истражување и развој;

- Дивидендите се признаени како обврска во финансиските извештаи на Друштвото во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на акционерите на Друштвото. Во текот на 2017 година Друштвото изврши исплатата на дивиденда. Нема други објавени дивиденди;
- Стапи во трансакции со поврзани субјекти презентирани во Белешка 27 од финансиските извештаи за годината која заврши на 31 декември 2017 година;
- Нема долгорочен долг и поради тоа не примени политика која ги поврзува долгорочните долгови и основната главнина;
- Ја следи својата политика за управување со финансиските ризици како што е наведено во Белешка 3 од Финансиските извештаи и не се соочува со значајни проблеми;
- Друштвото исплати на извршните членови на Одборот на директори бруто плати во износ од 11 милиони денари и други надоместоци во износ од 2 милиони денари. Друштвото, исто така изврши исплати на надомест на неизвршните членови на Одборот на Директори во износ од 2 милиони денари во вид на компензација, во согласност со Одлуката донесена од Собранието на акционерите. Од причини на доверливост, вредностите на секој член не се прикажани тука, но се достапни за секој акционер на негово/нејзино барање.

Иоаннис Героуланос

Главен извршен директор

Содржина

	Страна
Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за сеопфатна добивка	4
Извештај за финансиската состојба	5
Извештај за промени во главнината	6
Извештај за парични текови	7
Белешки кон финансиските извештаи	8 - 43

Извештај на независниот ревизор

До Одборот на Директори и Акционерите на ОКТА Рафинерија на нафта АД – Скопје

Извештај на финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ОКТА АД Скопје (“Друштвото”) кои што ги сочинуваат извештајот за финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2017 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените на капиталот и извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за поединечните финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година на Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветени за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

Според одредбите на Договорот за купопродажба и концесија од 8 мај 1999 година склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А (матичната компанија на ОКТА Рафинерија на нафта АД Скопје) и Владата на Република Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година во износ од 769.497 илјади денари кои се однесуваат на периодот пред превземањето. Ние не добивме доволно соодветни ревизорски докази врз основ на кои би можеле да оцениме дали Друштвото ќе биде во можност да ги наплати овие побарувања. Ревизорското мислење на предходниот ревизор на финансиските извештаи кои се однесуваат на предходната година беше мислење со резерва за истото прашање. Исто така Друштвото има евидентирано обврски кон добавувачи кои се однесуваат на периодот пред превземањето во износ од 161.975 илјади денари (31 декември 2016 -184.258 илјади денари) кои немаат движење од 2005 година. Ние не добивме доволно соодветни ревизорски докази врз основ на кои би можеле да оцениме дали Друштвото сеуште има обврска да го подмири овој износ. Како резултат на тоа, ние не бевме во можност да утврдиме дали одредени корекции на дадените износи со 31 декември 2017 и 31 декември 2016 година биле потребни.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за можните ефекти од прашањата објаснети во параграфот за Основата за мислење со резерва, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2017 година како и финансиската успешност и паричните текови за годината што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Други прашања

Финансиски извештаи на Друштвото за годината која што завршува 31 декември 2016 година беа ревидирани од друг ревизор кој, на 8 март 2017 година, изрази мислење со резерва на извештаите поради ограничување во делокруг кои произлегуваат од фактот дека не е добиен доволен соодветен доказ за тоа дали побарувањата во износ од 769.497 илјади денари се наплатливи.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишен извештај во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај се извршени во согласност со МСР 720 прифатени и објавени во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година на Република Македонија и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото.

Годишниот извештај е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година.

Владимир Соколовски
Управител

Лидија Трпевска
Овластен ревизор

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје
Скопје, 07 март 2018 година

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за сеопфатна добивка

	Белешка	Година завршена на 31 декември	
		2017	2016
Продажби	5	23.099.902	19.032.274
Трошоци содржани во продадени производи	6	(21.933.811)	(17.738.203)
Бруто добивка		1.166.091	1.294.071
Трошоци за оператива и логистика	7	(405.978)	(371.190)
Административни трошоци	8	(275.108)	(274.677)
Продажни и дистрибутивни трошоци	9	(211.746)	(208.984)
Други оперативни приходи	10	9.593	15.922
Други оперативни трошоци	11	(53.993)	(32.075)
Добивка од редовно работење		228.859	423.067
Финансиски приходи	12	59.268	77.781
Финансиски трошоци	12	(53.262)	(126.712)
Финансиски трошоци - нето		6.006	(48.931)
Добивка пред оданочување		234.865	374.136
Данок на добивка	13	(31.625)	(42.954)
Добивка за годината		203.240	331.182
Други сеопфатни добивки			
Промена на обврските за бенефиции на вработени		227	297
Промена на објективната вредност на финансиски средства расположливи за продажба		1.726	9.732
Вкупно други сеопфатни добивки		1.953	10.029
Вкупна сеопфатна добивка за годината		205.193	341.211
Информации за заработка по акција:			
Основна и разводнета загуба по акција	14	0.24	0.39

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за финансиската состојба

	Белешка	На 31 декември	
		2017	2016
СРЕДСТВА			
Постојани средства			
Нематеријални средства	15	23.852	30.087
Недвижности, постројки и опрема	16	2.141.964	2.289.808
Финансиски средства расположливи за продажба	17	23.310	21.584
Вкупно постојани средства		2.189.126	2.341.479
Тековни средства			
Залихи	18	492.837	546.835
Побарувања од купувачи	19	787.052	1.920.920
Останати побарувања	19	883.343	1.056.476
Депозити во банки		-	60.000
Пари и парични средства	20	1.462.335	666.168
Вкупно тековни средства		3.625.567	4.250.399
ВКУПНО СРЕДСТВА		5.814.693	6.591.878
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал		2.472.820	2.472.820
Законски резерви		494.718	494.718
Ревалоризациони и останати резерви		414.852	412.899
Задржана добивка		1.198.516	1.087.530
Вкупно капитал	21	4.580.906	4.467.967
Долгорочни обврски			
Обврски за бенефиции на вработени	22	13.680	14.771
Вкупно долгорочни обврски		13.680	14.771
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	23	1.056.571	1.252.502
Останати тековни обврски	23	163.110	179.761
Заеми	24	-	640.200
Обврски за данок на добивка		426	36.677
Вкупно тековни обврски		1.220.107	2.109.140
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		5.814.693	6.591.878

Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање на 19 февруари 2018 година од страна на Раководството и беа предмет на одобрување на Одборот на Директори на 22 февруари 2018. Овие финансиски извештаи исто така ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на Акционери.

Потписници во името на Раководството на ОКТА АД - Скопје:

 Иоанис Героуланос Главен извршен директор	 Андреас Триантопулос Заменик Генерален извршен директор	 Божидар Павлов Заменик директор за финансии
---	---	---

Белешките од страна 8 до 43 се составен дел од овие финансиски извештаи

Извештај за промени во главнината

	Акционер-ски капитал	Законски резерви	Ревалори-зациони и останати резерви	Задржана добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2016	2.472.820	494.718	402.870	818.132	4.188.540
Нето добивка за 2016	-	-	-	331.182	331.182
Сеопфатен приход	-	-	10.029	-	10.029
Вкупно Сеопфатна Добивка	2.472.820	494.718	412.899	1.149.314	4.529.751
Објавена дивиденда	-	-	-	(61.784)	(61.784)
Состојба на 31 декември 2016	2.472.820	494.718	412.899	1.087.530	4.467.967
Нето добивка за 2017	-	-	-	203.240	203.240
Сеопфатен приход	-	-	1.953	-	1.953
Вкупно Сеопфатна Добивка	2.472.820	494.718	414.852	1.290.770	4.673.160
Објавена дивиденда	-	-	-	(92.254)	(92.254)
Состојба на 31 декември 2016	2.472.820	494.718	414.852	1.198.516	4.580.906

Извештај за парични текови

	Година завршена на	
	2017	31 декември 2016
Оперативни активности		
Добивка пред оданочување	234.865	374.136
Корекции за:		
Амортизација	238.457	227.534
Надоместоци за оштетување	31.889	
Приходи од камати	(7.222)	(12.340)
Трошоци за камати и банкарски провизии	33.336	63.995
Парични средства добиени од работењето пред промени во работен капитал	531.325	653.325
Паричен тек од оперативни активности		
Намалување/(зголемување) на залихите	53.998	(249.605)
Намалување/(зголемување) на побарувањата	1.307.001	(637.728)
(Намалување)/зголемување на обврските	(212.582)	(207.735)
Парични средства добиени од работењето	1.679.742	(441.743)
Платени за камати и банкарски провизии	(33.336)	(63.995)
Платен данок на добивка	(31.200)	-
Нето паричен тек од/(користен во) оперативни активности	1.615.206	(505.738)
Паричен тек од инвестициони активности		
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(159.287)	(207.063)
Продажба на недвижности, постројки и опрема	2.292	3.792
Примени камати	7.222	12.340
Приноси од депозити во банки	60.000	-
Депозити во банки	-	(60.000)
Нето паричен тек од инвестициони активности	(89.773)	(250.931)
Паричен тек од финансиски активности		
Исплатени заеми	(640.200)	(335.300)
Исплатени дивиденди	(91.703)	(61.265)
Примени дивиденди	2.637	3.045
Нето паричен тек од финансиски активности	(729.266)	(393.520)
Нето зголемување/(намалување) на пари и парични средства	796.167	(1.150.189)
Пари и парични средства на 1 јануари	666.168	1.816.357
Пари и парични средства на 31 декември (Белешка 20)	1.462.335	666.168

1. Општи информации

ОКТА АД - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е акционерско друштво основано на 26 март 1980 година. Друштвото е 81,51% во сопственост на ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А., компанија е контролирана од Хеленик Петролеум С.А. Мајката компанија е со седиште во Грција.

Главните активности на Друштвото се трговија, увоз, производство и намешување, на нафтени деривати. Основни продукти се бензини, дизели, мазут, ТНГ, керозин. ОКТА има водечка позиција во набавка и трговија со нафтени деривати. Друштвото ја користи рафинеријата и инсталациите во Скопје за увоз, складирање и продажба на нафтени деривати.

Почнувајќи од 2013 ОКТА котира на Македонската берза за хартии од вредност.

На 31 декември 2017 година, Друштвото има 383 вработени (2016: 420 вработени).

Адресата на Друштвото е следна: Улица 1 број 25
Миладиновци, Илинден
1000 Скопје
Македонија

Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање на 19 февруари 2018 година од страна на Раководството и беа предмет на одобрување на Одборот на Директори на 22 февруари 2018. Овие финансиски извештаи исто така ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на Акционери.

2. Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основи за подготовка

Финансиските извештаи се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник бр, 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2017, 192/2017, 6/2017, 30/2017 и 61/2017) и Правилникот за сметководство (објавен во Службен весник бр, 159/2009, 164/2010 и 107/2011) каде што се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Во правилникот за сметководство се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, толкувањата издадени од Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и толкувањата на Постојниот комитет на толкувања (ПКТ) од ПКТ 1 до ПКТ 32.

Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.1. Основи за подготовка (продолжение)

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото.

МСФИ стандардите (вклучувајќи го и МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник во 1997 и оттогаш следеа неколку промени. Последната промена беше објавена во декември 2010 година. Друштвото ги применува сите релевантни стандарди и измените и интерпретациите кои се објавени во Службен Весник.

Финансиските извештаи се подготвени врз концептот на набавна вредност модифицирана од ревалоризацијата на одредени основни средства и амортизацијата финансиските средства расположливи за продажба.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари – МКД, освен доколку не е поинаку наведено.

Конзистентност

Презентацијата и класификацијата на ставките во финансиските извештаи е задржана од еден период до следниот освен, ако не е очигледно дека промена во природата на операциите на ентитетот или при преглед на финансиските извештаи дека друга презентација или класификација е по соодветна. Сепак, ваквата рекласификација не резултираше со значајна промена во содржината и форматот на финансиската содржина презентирани во финансиските извештаи.

2.2. Трансакции во странска валута

Функционална и презентациска валута

Ставките вклучени во финансиските извештаи на Друштвото се мерени користејќи ја валутата на примарното економско окружување во кое Друштвото ги извршува своите операции (функционална валута) која е Македонски денари (МКД).

Трансакции и салда

Трансакциите во странска валута се префрлени во функционалната валута користејќи ги девизните курсеви на датумот на трансакцијата или вреднувањето во случај кога ставките се повторно мерени. Добивките и загубите од промена на девизни курсеви при срамнување на таквите трансакции и од префрлување на монетарните средства и обврски деноминирани во странски валути по девизните курсеви на крајот на годината се признаени во билансот на успех. Паричните средства и обврски искажани во странска валута на датумот на изготвување на билансот на состојба се претвораат во денари според средниот девизен курс на Народна Банка на Република Македонија важечки на денот на билансот на состојба.

Добивките и загубите од промена на девизните курсеви се презентирани во билансот на успех во линијата Финансиски приходи/ трошоци (нето).

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)**2.2. Трансакции во странска валута (продолжение)****Трансакции и салда (продолжение)**

Трансакциите во странски валути на Друштвото претежно се во Евра (ЕУР) и Американски долари (УСД). Девизните курсеви користени при префрлување на салдата на 31 декември 2017 и 31 декември 2016 се како што следи:

Девизен курс:	31 декември 2017	31 декември 2016
	МКД	МКД
ЕУР	61,49	61,48
УСД	51,27	58,33

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Ставките на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување на основните средства. Истите до 2003 се ревалоризирани на крајот на годината со примена на официјалните коефициенти на растежот на цените на индустриски производи на набавната или ревалоризираната вредност како и на исправката на вредноста, како би се добила приближна вредност за замена на материјалните вложувања. Нето ефектот на ревалоризацијата е прикажан во ревалоризациони резерви.

Зголемувањата се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја претставува фактурната вредност зголемена за трошоците настанати при ставањето на средствата во употреба.

Отстапените или на друг начин отуѓените материјални средства претставуваат расходи или техничка застареност или друг начин на отстранување на материјалните средства, вклучувајќи ја и акумулираната исправка на вредноста. Добивките или загубите што произлегуваат од отуѓувањето на материјалните средства се прикажуваат во билансот на успех.

Последователи издатоци

Последователните издатоци се капитализираат или се препознаваат како посебно средство, како што е соодветно, само во случај кога е веројатно дека Друштвото ќе има идна економска ползност од издатоците и издатоците можат да се измерат веродостојно.

Нето сегашната вредност на средството кое е заменето се отпишува. Сите останати поправки и одржувања се прикажуваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува по пропорционална метода, користејќи стапки не пониски од пропишаните со закон, на начин да се алоцира набавната или ревалоризираната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на траење.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)**2.3. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)****Амортизација (продолжение)**

Амортизирањето на недвижностите, постројките и опремата започнува по истекување на месецот во кој тие се ставени во употреба, во годината во која започнало нивното користење.

Подолу се претставени применетите корисни векови на употреба на средствата при пресметка на амортизација:

	2017	2016
Згради	40 години	40 години
Компјутери	4 години	4 години
Опрема	до 20 години	до 20 години
Останата опрема и возила	5 - 10 години	5 - 10 години

Остатокот од вредноста на недвижностите, постројките и опремата и нивните проценети корисни векови на употреба, се разгледуваат и по потреба се менуваат на крајот на секој известувачки период.

Добивките и загубите од продажбите се одредени преку споредување на приливите со нето сегашната вредност и се признаени како Оперативни приходи/ расходи во билансот на успех.

Земјиштето не се амортизира.

2.4. Нематеријални средства

Нематеријалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност. Трошоците на набавка вклучуваат фактурна вредност (вклучувајќи ги увозните давачки и другите даноци, освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти, а по одбивањето на трговските попусти и рабати) и сите останати трошоци кои директно можат да се препишат на ставањето на нематеријалното средство во употреба. Последователно, нематеријалните средства се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Сите нематеријални средства кои имаат ограничен корисен век на употреба се амортизираат на праволиниска основа во текот на нивниот корисен век на употреба.

Амортизацијата на нематеријалните средства почнува да се пресметува од моментот кога истите стануваат расположливи за употреба, а престанува доколку средствата се класификуваат како расположливи за продажба или се опишани. Амортизацијата на нематеријалните средства се прикажува во билансот на успех во моментот кога настанува. Проценетиот корисен век на употреба на нематеријалните средства кој се користи за амортизација е 4 години.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.5 Финансиски средства расположливи за продажба

Вложените средства расположливи за продажба се недеривативи кои се означени во оваа категорија или не се класификувани во било која друга. Тие се вклучени во не-тековните средства освен ако инвестицијата доспева или раководството има намера да ја продаде за 12 месеци од крајот на периодот за кој се известува. Средствата расположливи за продажба иницијално се признаени по пазарната вредност зголемена за трансакционите трошоци. Средствата расположливи за продажба се отпишуваат кога правото да се добијат парични текови од инвестицијата е истечено или е пренесено и Друштвото ги пренело сите ризици и користи од сопственоста. Средствата расположливи за продажба последователно се прикажуваат по пазарна вредност. Промените во пазарната вредност на средствата расположливи за продажба се признава во останатата сеопфатна добивка. Кога средствата расположливи за продажба се продадени или обезвреднети, кумулираните прилагодувања на пазарната вредност признаени во главнината се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка како добивки и загуби од инвестирани хартии од вредност.

Дивиденди од средствата расположливи за продажба се признаваат во билансот на успех како дел од добивката на Друштвото кога ќе се утврди правото на Друштвото да добие приливи.

На крајот на секој период на известување Друштвото оценува дали постојат објективни докази дека средствата расположливи за продажба се обезвреднети. Значаен или пролонгиран пад на пазарната вредност на хартијата од вредност под нејзината цена на чинење исто така е доказ дека средството е обезвреднето. Ако постојат некои такви докази за средствата расположливи за продажба, кумулативната загуба- мерена како разлика меѓу трошоците за набавка и тековната пазарна цена намалена на трошокот за обезвреднување претходно признаен во билансот на успех, се отстранува од главнината и се признава во билансот на успех. Ако во последователниот период, пазарната цена на должничкиот инструмент класификуван како средство расположливо за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил по признавањето на трошокот од обезвреднување во билансот на успех, трошокот од обезвреднување се корегира преку билансот на успех.

2.6 Залихи

Залихите се искажуваат по набавната вредност или по нето реализационата вредност во зависност од тоа која е пониска. Набавната вредност се состои од трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци за доведување на залихите до сегашна состојба и локација. Цената на чинење на суровата нафта, останатите сировини и материјали, резервни делови и ситен инвентар, производството во тек, готовите производи и трговска стока се пресметува врз база на методот на просечни цени.

Трошоците за набавка на залихите се состојат од набавната цена, увозните давачки и другите даноци (освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти) и други трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на залихите (како на пример трошоците за превоз). Трговските попусти, рабатите и другите слични ставки се одземаат при утврдување на трошоците за набавка.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.6. Залихи (продолжение)

Трошоците за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство (пр. директниот труд) и системска алокација на фиксните и варијабилните општи трошоци на производство. Алокацијата на фиксните општи трошоци на производство на трошоците на конверзија е засновано на нормалното искористување на производните капацитети. Неалоцираните фиксни општи трошоци на производство се признаваат како трошок во периодот во кој се направени. Варијабилните општи трошоци на производство се алоцираат на секоја единица на производство врз основа на фактичкото користење на производните капацитети.

Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

2.7. Побарувања од купувачите и останати побарувања

Побарувањата од купувачите и останатите побарувања иницијално се признаваат по пазарната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата, намалена за исправка на вредноста на тие побарувања.

Исправката на вредноста на побарувањата од купувачи се применува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати побарувањата според договорените услови. Значајните финансиски тешкотии на должникот, веројатноста од банкротство или финансиска реорганизација, како и доцнења во плаќањата се земаат како индикатори за намалување на вредноста на побарувањата. Износот на исправката е разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните парични текови дисконтирани по оригиналната ефективна камата стапка на финансиското средство. Сметководствената вредност на побарувањето е намалена со употреба на корективна сметка, и износот на загубата се признава во билансот на успех. Кога побарувањето не може да се наплати, се отпишува преку корективната сметка за побарувањата.

2.8. Пари и парични средства

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од средства на жиро сметка, девизни средства, готовина во благајна и депозити во банки со рок на доспевање до 3 месеци.

2.9. Акционерски капитал

Обичните и приоритетните акции се класифицирани како капитал.

2.10. Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврски кон добавувачите и останатите обврски се обврски за плаќање на добра и услуги кои се набавени во текот на нормалното работење на Друштвото. Обврските се класификуваат како тековни обврски доколку достасуваат во рок од една година или пократко, во спротивно се класификуваат како долгорочни обврски.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.10. Обврски спрема добавувачите и останати обврски (продолжение)

Обврските кон добавувачите се признаваат иницијално според набавната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

2.11. Резервирања и потенцијални обврски

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна законска или изведена обврска како резултат на минати настани и е веројатно дека ќе настане одлив на средства со цел да се подмири оваа обврска и кога е можно да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

Резервирањата се мерат и евидентираат како најдобра можна проценка на износот кој е потребен да се подмири сегашната обврска на датумот на извештајот. Резервирањата се признаени во билансот на успех на соодветен трошок кој одговара на природата на резервирањето.

За потенцијалните обврски не се врши резервирање. Потенцијална обврска е можна обврска која произлегува од минат настан и чиешто постоење ќе биде потврдено само со случување или не - случување на еден или повеќе неизвесни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото, или сегашна обврска која произлегува од минат настан но не е признаена, бидејќи не е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои вклучуваат економски користи за исплата на таа обврска или не може да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

2.12. Данок од добивка

Даночниот расход за периодот се состојат од тековен и одложен данок. Данок се признава во билансот на успех, освен до степен кој се однесува на ставки признаени во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така соодветно признава во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот.

Тековен данок

Тековниот данок од добивка е пресметан врз основа на даночните закони усвоени или значајно усвоени во билансот на состојба во земјите каде што компанијата и нејзините подружници работат и генерираат приход. Раководството извршува периодично оценување на состојбите во даночните пријави во однос на ситуациите во кои се применува даночна регулатива и која во истите е предмет на интерпретација. Тоа ја воспоставува провизија врз основа на износите кои се очекуваат да бидат исплатени на даночните власти.

Одложен данок

Одложениот данок се признава за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиски извештаи. Сепак, одложените даночни обврски не се признаваат ако тие произлегуваат од почетното признавање на гудвил.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.12. Данок од добивка (продолжение)

Одложен данок (продолжение)

Одложениот данок не се пресметува ако произлегува од почетното признавање на трансакција на средство или обврска која не е деловна комбинација која во моментот на трансакцијата нема влијание ниту врз сметководствената ниту врз оданочивата добивка или загуба.

Одложениот данок од добивка се пресметува со даночните стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на датумот на билансот на состојба и се очекува да се применат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идни оданочиви добивки ќе биде на располагање на времените разлики кои можат да се искористат. Во одложениот данок на добивка, средствата и обврските се нетираат кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски кои се однесуваат на даноците на доход се наплатени од страна даночните субјекти на или истиот даночен орган или различен даночен субјект каде што се има намера да се порамнат билансите на нето основа.

2.13. Бенефиции на вработените

Пензиски и останати краткорочни обврски кон вработените

Друштвото во текот на своето нормално работење врши исплати во име на своите вработени за пензиско, здравствено и социјално осигурување како и персонален данок кои се пресметуваат во согласност со важечките законски стапки во годината, на основа на бруто платите. Друштвото овие придонеси ги плаќа во корист на државните и приватните фондови за здравство, пензиско и инвалидско осигурување. Трошоците од овие плаќања се претставени во билансот на успех во истиот период како и поврзаните трошоци за плати.

Друштвото не работи со било какви пензиски шеми или план за бенефиции после пензионирањето и консеквентно, нема обврски во однос на пензиите.

Отпремнини за технолошки вишок

Отпремнините за технолошки вишок се исплаќаат кога престанува работниот однос на вработениот пред датумот на неговото нормално пензионирање или доколку вработениот прифати доброволно прекинување на работниот однос во замена за овие бенефиции. Друштвото ги признава отпремнините за технолошки вишок кога пристапува кон прекинување на работниот однос на тековните вработени во согласност со детален, формален план без можност за отповикување на истиот, или во случај кога Друштвото понуди опција на вработените за доброволно прекинување на работниот однос.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.13. Бенефиции на вработените (продолжение)

Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди

Во согласност со Законот за работни односи кој се применува во Република Македонија, Друштвото е обврзано да исплати бенефиции за пензионирање во износ од две просечни месечни плати во Република Македонија, на денот на нивното пензионирање, за кои е признаена соодветна обврска во билансот на состојба, мерена според сегашната вредност на две просечни месечни плати на републичко ниво заедно со корекција од актуарската калкулација. Во согласност со Колективниот договор, Друштвото е обврзано да пресметува и плаќа јубилејни награди кои кореспондираат со бројот на години на стаж на вработениот. Обврската по дефинираниот план за бенефити се смета годишно од страна на независни актуари користејќи го метода на кредитирање на проектирана единица. Актуарскиот вреднување вклучува правење претпоставки за дисконтната стапка, очекувани стапки на принос на средствата, иден пораст на платата, зголемување на морталитетот и иден пораст на пензиите. Поради долгорочната природа на овие планови, ваквите претпоставки се предмет на значителна неизвесност. Освен тоа, Друштвото нема обврска да обезбедува понатамошни бенефиции на тековните и поранешните вработени.

2.14. Заеми

Заемите иницијално се признаваат по објективна вредност, намалени за трошоците од направените трансакции. Заеми последователно се мерат по амортизираната вредност; разликата помеѓу приходите (намалени за трансакциските трошоци) и исплатената вредност се признава во билансот на успех во текот на периодот на заемот со примена на методот на ефективна каматна стапка. Надоместоците што се плаќаат до добивањето на краткорочниот заем, се признаваат како трансакциони трошоци на заемот до степен до кој веројатно е дека некои или сите од средствата се повлечени. Во овој случај, надоместоците се одложени до повлекување на средствата. До степен додека нема докази дека веројатно некои или сите од средствата ќе бидат повлечени, надоместокот се капитализира како претплата за ликвидносни услуги и е амортизирана во текот на периодот на средствата на кој се однесува.

2.15. Наеми

Наемите во кои давателот на наем во суштина ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста се класифицирани како оперативен лизинг. Плаќањата за оперативен наем (нето од бенефити добиени од давателот на наем) се признаваат како расход во извештајот за геопфатната добивка според праволиниска основа за време на траењето на наемот.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.16. Приходи

Приходите од реализација се искажани по фактурна вредност на продадените производи, трговски стоки и услуги на купувачите намалени за данокот на додадена вредност, акциза, рабати и дисконти. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат кога Друштвото ги има доставено до купувачот, купувачот има полна дискреција над дистрибуцијата и цената на продажба, и не постои неисполнета обврска која може да влијае на прифаќањето на производот од страна на купувачот. Доставата не се смета за извршена се додека производите или трговските стоки не се испратени до специфична локација, ризикот од застареност или загуба е префрлен на купувачот, и или купувачот ги прифатил производите во согласност со договорот за продажба, условите за прифаќање се истечени или Друштвото има објективен доказ дека сите услови за прифаќање се задоволени.

Приходите од камата се признаваат во билансот на успех врз основа на временска распределба со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Приходи од дивиденди се признаваат кога е утврдено правото на акционерите да ги добијат исплатите.

2.17. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди во корист на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи на Друштвото, во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на Собранието на Акционери.

2.18. Заработка по акција

Основната заработка по акција се смета со делење на профитот на сопствениците на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции издадени во текот на годината.

2.19. Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се ангажираат во деловното работење кои можат да заработат приходи и кои предизвикуваат трошоци, кои оперативни резултати се редони следени од страна на раководството и за кои финансиски информации се достапни. Раководството е лице или група на лица кои алоцираат ресурси и кои ги проценуваат перформансите на Друштвото.

Функциите на раководството се извршуваат од страна на Бордот на директори на Друштвото. Интерното известување во рамките на Друштвото кое се презентира на Раководството е на ниво на Друштвото како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Раководството се базирани на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

3. Управување со финансиските ризици

3.1. Фактори на финансиски ризик

Друштвото не користи хеџирано сметководство за прикажување на финансиските инструменти, при што добивката и загубата се прикажува во билансот на успех. Друштвото е изложено на ризик од движење на девизните курсеви и пазарните цени кои што влијаат врз средствата и обврските. Целта на управувањето со финансиските ризици е да се ограничи влијанието на овие пазарни ризици преку оперативни и финансиски активности.

Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени,“ и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени во македонски денари (МКД), а преостанатиот дел во ЕУР и мал дел во УСД.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени во ЕУР, делумно во УСД и преостанатиот дел во МКД. Како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови. За презентација на пазарните ризици според МСФИ 7, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал. Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на билансот на состојба. Салдото на денот на билансот на состојба ја прикажува цела година.

Тековните глобални артикли се во постојано флукуирање на пазарот што резултираше, меѓу другото, нестабилност на цената на суровата нафта. Целосниот степен на влијанието на овој развој на пазарот покажа дека е невозможно да се предвиди или целосно да се заштити од таквиот ефект на пазарот.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флукуации на пазарот не може да се предвиди со точност и прецизност.

Валутен ризик

Функционалната валута на Друштвото е Македонскиот денар (МКД). Изложеноста на валутен ризик на Друштвото е поврзано со поседување на странски валути и оперативни активности преку приходи од и исплати кон меѓународни друштва, како и капитални трошоци врз основа на договор со добавувачи во странска валута.

Валутата која влијае на зголемување на овој ризик е во најголем дел УСД. Друштвото управува со валутниот ризик преку намалување на бројот на договори со странски компании во УСД, и воведување договори во ЕУР. Друштвото поседува мали парични резерви во УСД валута. Друштвото користи парични депозити во МКД или депозити во МКД со девизна клаузула во евра, со цел заштита од странски валутен ризик како и домашен валутен ризик во согласност со расположливите понуди на банките.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)**3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)****Валутен ризик (продолжение)**

Сепак, набавната цена на нафтените деривати на кои се набавуваат од поврзани субјекти на Друштвото е деноминирана во ЕУР, сем еден производ кој е деноминиран во УСД, но сите деривати се поврзани со цената на нафтата и нафтените деривати на светскиот пазар, кои исто така се деноминирана во УСД. Следствено, постои инхерентен деловен ризик поврзан со овие трансакции.

Изложеноста на Друштвото на валутен ризик е како што следи:

2017	МКД	ЕУР	УСД
Средства			
Парични средства	1.350.875	98.078	13.382
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	1.557.132	148.919	28.110
Вкупно средства	2.908.007	246.997	41.492
Обврски			
Обврски кон добавувачи	516.014	354.663	185.894
Останати тековни обврски	163.110	-	-
Вкупно обврски	679.124	354.663	185.894
Нето изложеност	2.228.883	(107.666)	(144.402)
2016	МКД	ЕУР	УСД
Средства			
Парични средства	648.845	14.424	2.899
Депозити во банки	60.000	-	-
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	2.830.086	139.486	74.714
Вкупно средства	3.538.931	153.910	77.613
Обврски			
Обврски кон добавувачи	435.244	636.346	180.912
Останати тековни обврски	179.761	-	-
Заеми	640.200	-	-
Вкупно обврски	1.255.205	636.346	180.912
Нето изложеност	2.283.726	(482.436)	(103.299)

Друштвото остварило повеќе набавки УСД отколку реализираните продажби во УСД. На 31 декември 2017, доколку вредноста на УСД е за 1% (2016: 1%) поголема или помала во однос на МКД, добивката по оданочување ќе изнесува МКД 1.444 илјади (2016: МКД 1.062 илјади) поголема или помала, соодветно. Друштвото остварило повеќе набавки ЕУР отколку реализираните продажби во ЕУР. На 31 декември 2017, доколку вредноста на ЕУР е за 1% (2016: 1%) поголема или помала во однос на МКД, добивката по оданочување ќе изнесува МКД 1.077 илјади (2016: МКД 58 илјади) поголема или помала, соодветно.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Каматен ризик

Каматниот ризик претставува ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

Промената на пазарните каматните стапки влијае врз приходот од камати на орочените банкарски депозити. На 31 декември 2017 Друштвото нема депозити во банките (2016: 640.200 илјади).

На 31 декември 2017 Друштвото нема заеми (2016: МКД 640.200 илјади) така што пораст на каматната стапка од 1 процентен поен во 2016 година би влијаело (*ceteris paribus*) на зголемување на платените камати во износ од приближно МКД 6.402 илјади годишно пред оданочување, додека намалувањето би влијаело на намалување на платените камати во истиот износ.

Ценовен ризик

Примарната активност на Друштвото креира изложеност на промена на цените на две нивоа: цените на суровата нафта и нафтените деривати. Двата влијаат на вредноста на залихите, и продажната маржа која влијае на идните парични текови од работењето. Во случај на ценовен ризик, нивото на изложеност се определува преку вредноста на залихите прикажани на крајот на секој известувачки период. Политика на Друштвото е да ги прикажува залихите по пониската помеѓу набавната вредност и нето реализационата вредност, при што разликите би довеле до намалување на нето сегашната вредност на залихите. Зголемувањето на изложеноста на овој ризик е директно поврзана со нивото на залихи и на стапката на промена на цените на добрата.

Изложеноста на промена на продажната маржа се однесува на апсолутниот износ на маржата остварена во текот на работењето на Друштвото, што во најголема мера е под влијание на регулираните цени од страна на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, за домашниот пазар, и Platts цените за странските пазари. Друштвото управува со овој ризик преку оптимизација на производството и увозот со цел да одржува поволно ниво на залихи како би можело да влијае на бруто маржата на продадените нафтени деривати.

Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна. Друштвото е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности. Процесот на управување на кредитниот ризик од оперативните активности вклучува превентивни мерки како што се проверка на кредитбилитетот и превентивни забрани, корективни мерки во текот на законските односи како на пример, активности за опоменување и исклучување, соработка со агенции за наплата и наплата по законски односи како што се процеси на оптужување, судски постапки, вклучување на извршната единица и факторинг.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)**3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)****Кредитен ризик (продолжение)**

Задоцнетите плаќања се следат преку постапка на проследување на долгот врз основа на видот на корисникот, кредитната класа и износот на долгот. Кредитниот ризик се контролира преку проверка на кредибилитетот - што утврдува дека корисникот нема долг и кредитната вредност на корисникот и преку превентивни забрани – што го утврдува кредитниот лимит врз основа на претходните трансакции.

Процедурите на Друштвото обезбедуваат на перманентна основа продажбата се извршува на корисници со соодветна кредитна историја и да не се надминува лимитот за изложување на кредитен ризик.

Друштвото има банкарски гаранции, хипотеки и меници, како и останати средства за обезбедување со купувачите со цел да ја осигура нивната наплата. Друштвото не гарантира за обврските на други страни. Максималната изложеност на кредитниот ризик е претставена преку вредноста на финансиските средства во билансот на состојба.

Друштвото смета дека максималната изложеност е претставена преку износот на побарувањата намалени за исправката на вредност и износот на банкарските депозити, на датумот на билансот на состојба. Раководството соработува со најеминентните банки кои се во домашна или странска сопственост на домашниот пазар.

Изложеноста на Друштвото на кредитниот ризик на 31 декември 2017 и 31 декември 2016 е прикажана во следната табела:

	2017	2016
Пари и парични средства	1.462.335	666.100
Депозити во банки	-	60.000
Побарувања од купувачи	787.052	1.920.920
Останати побарувања	883.343	1.056.476
	3.132.730	3.703.496

Во категоријата пари и парични средства прикажани во табелата, не се вклучени парите во благајна бидејќи не постои кредитен ризик за оваа категорија.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)**3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)****Кредитен ризик (продолжение)**

Побарувањата се прикажани како што следи:

	31 декември 2017		31 декември 2016	
	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство
Недоспеани и побарувања за кои не е направена исправка	646.507	135.989	1.703.362	175.022
Доспеани побарувања за кои не е направена исправка	-	4.556	21.975	20.561
Побарувања за кои е направена исправка	45.520	18.246	48.273	18.617
Бруто	692.027	158.791	1.773.610	214.200
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(45.520)	(18.246)	(48.273)	(18.617)
Нето	646.507	140.545	1.725.337	195.583

Побарувањата од купувачите во износ од МКД 4.556 илјади (2016: 42.536 илјади) се побарувања кои се доспеани, а за кои не е направена исправка. Истите во најголем дел се однесуваат на побарувања со застареност не повеќе од 30 дена, за кои нема случај на неплаќање во претходните периоди и се обезбедени со колатерал. Повеќе детали се презентирани во Белешка 18.

Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Секој вишок на парични средства најчесто се депонира во комерцијалните банки. Процесот на управување со ризикот на ликвидност вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на оддел за плаќања.

Финансиските обврски на Друштвото, подделни по категории според нивната доспеаност, прикажана според преостанатиот период сметано од денот на билансот на состојба до денот на нивната доспеаност според договор, се прикажани во следнава табела. Презентираните износи претставуваат недисконтирани парични текови според договор.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)**3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)**

Ризик на ликвидност	Помалку од 3 месеци	Помеѓу 3 месеци 1 година	Над 1 година
На 31 декември 2017			
Обарски кон добавувачи	1.056.571	-	-
Останати тековни обврски	163.110	-	-
Заеми	-	-	-
	1.219.681	-	-
На 31 декември 2016			
Обврски кон добавувачи	1.252.502	-	-
Останати тековни обврски	179.761	-	-
Заеми	640.200	-	-
	2.072.463	-	-

Анализата на доспеаноста се однесува само на финансиските инструменти и затоа законските обврски се исклучени од оваа анализа.

3.2. Управување со ризикот на капитал

Целта на Друштвото при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за акционерите и бенефиции за останатите заинтересирани страни, како и да одржува оптимална структура на капиталот со цел да го намали трошокот на капитал.

3.3. Проценка на објективната вредност

Категориите пари и парични средства, побарувања од купувачи и останати финансиски средства имаат краток рок на доспевање. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на денот на известување е слична со нивната објективна вредност.

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2017:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	1.462.335	1.462.335
Побарувања од купувачи	787.052	787.052
Останати финансиски средства	883.343	883.343
	3.132.730	3.132.730

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)**3.3. Проценка на објективната вредност (продолжение)**

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2016:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	666.168	666.168
Депозити во банки	60.000	60.000
Побарувања од купувачи	1.920.920	1.920.920
Останати финансиски средства	1.056.476	1.056.476
	3.703.564	3.703.564

4. Значајни сметководствени проценки

Сметководствените проценки направени од страна на Друштвото постојано се следат и се базираат на претходно искуство и останати фактори, вклучувајќи предвидување на идни настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/ зголеми за 10% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни МКД 23.846 илјади (2016: МКД 22.753 илјади).

4. Значајни сметководствени проценки (продолжение)

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки (продолжение)

Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Друштвото (со поддршка на неговиот краен сопственик) ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа.

Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи. За оние купувачи кои се во банкрот или ликвидација, оштетувањето се пресметува индивидуално, додека за останатите купувачи се пресметува врз база на портфолиото, земајќи ја во предвид старосната структура на побарувањата и минатите отписи, кредитната способност на купувачите и промените во условите за плаќање. Овие фактори се оценуваат периодично и се прават промени доколку е потребно. Проценките вклучуваат предвидувања за идните активности на купувачот и идните наплати на побарувањата. Доколку финансиската состојба на купувачите се влоши, отписите на тековните побарувања ќе бидат повисоки од предвидените и може да го надминат нивото на загуба што веќе е признаено.

Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти. Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

5. Продажби

	2017	2016
Продажби на домашен пазар	20.420.269	15.481.542
Продажби на странски пазар	2.679.633	3.550.732
	23.099.902	19.032.274

Продажбите на домашен и странски пазар претставуваат продажба на нафтни деривати.

6. Трошоци содржани во продадени производи

	2017	2016
Набавна вредност на трговски стоки	21.923.626	17.721.321
Трошоци на манипулација, кало и растур	10.185	16.882
	21.933.811	17.738.203

7. Трошоци за оператива и логистика

	2017	2016
Амортизација	168.921	169.911
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	123.409	106.115
Електрична енергија	20.529	22.341
Останати фиксни трошоци	20.148	21.533
Трошоци за осигурување	18.358	-
Трошоци за одржување	16.106	18.420
Трошоци за превоз и храна на вработените	15.939	7.647
Сопствена потрошувачка на мазут	13.489	12.501
Разни трошоци	7.831	6.577
Трошоци за отпремнина	950	5.790
Трошоци за телекомуникации	189	280
Трошоци за канцелариска опрема	109	75
	405.978	371.190

Останати фиксни трошоци вклучуваат трошоци за комунални услуги, транспорт на вработени и употреба на сопствени производи.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

8. Административни трошоци

	2017	2016
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	105.478	123.533
Разни трошоци	51.692	42.879
Амортизација	44.259	42.019
Останати фиксни трошоци	19.949	12.725
Трошоци за отпремнина	17.409	-
Трошоци за превоз и храна на вработените	11.166	14.537
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	8.705	6.691
Трошоци за закупнина	7.663	7.732
Трошоци за осигурување	4.576	5.178
Трошоци за одржување	1.377	16.431
Службени патувања	1.553	817
Трошоци за телекомуникации	744	1.572
Трошоци за канцелариска опрема	537	563
	275.108	274.677

Разните трошоци вклучуваат трошоци за членарини, трошоци за ревизија, здравствени трошоци, данок на имот и останати непроизводствени трошоци. Останати фиксни трошоци вклучуваат трошоци за комунални услуги и употреба на сопствени производи.

9. Продажни и дистрибутивни трошоци

	2017	2016
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	105.625	107.099
Разни трошоци	23.940	22.684
Амортизација	25.276	15.604
Трошоци за превоз и храна на вработените	11.137	11.965
Останати варијабилни трошоци	9.979	11.839
Останати фиксни трошоци	9.646	6.104
Трошоци за отпремнина	8.726	-
Трошоци за одржување	4.099	10.581
Трошоци за закупнина	3.306	4.743
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	2.688	3.678
Трошоци за осигурување	2.665	964
Членарини и претплати	2.325	2.743
Трошоци за превоз на производи	1.234	9.907
Трошоци за канцелариска опрема	653	527
Трошоци за телекомуникации	447	546
	211.746	208.984

Разните трошоци претежно се однесуваат на трошоци за контрола на квалитетот на нафтените деривати при извоз.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

10. Други оперативни приходи

	2017	2016
Дополнително утврдени приходи	6.605	12.653
Приходи од дивиденди	2.639	3.045
Приход од продажба на основни средства	349	128
Наплатени отпишани побарувања	-	96
	9.593	15.922

11. Други оперативни трошоци

	2017	2016
Исправка на вредноста на залихата	31.038	-
Исправка на вредноста на материјалите	12.604	-
Трошоци за отстранување на отпад и вредносно усогласување на стоки	9.041	24.962
Нето книговодствена вредност на отуѓени основни средства	450	3.324
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од купувачи	860	2.117
Дополнително утврдени трошоци	-	1.672
	53.993	32.075

12. Финансиски приходи и трошоци

	2017	2016
Позитивни курсни разлики	52.046	65.441
Приходи од камати	7.222	12.340
Финансиски приходи	59.268	77.781
Негативни курсни разлики	(19.926)	(62.717)
Трошоци за камати	(21.361)	(49.607)
Трошоци за банкарски провизии	(11.975)	(14.388)
Финансиски трошоци	(53.262)	(126.712)
Финансиски трошоци - нето	6.006	(48.931)

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

13. Трошок за данок на добивка

	2017	2016
<i>Тековни даночни расходи</i>		
Тековна година	(31.625)	(36.677)
<i>Трошок за одложен данок</i> (Намалување) на одложени даночни средства	-	(6.277)
Вкупен данок од добивка во билансот на успех	(31.625)	(42.954)

	2017	2016
Добивка пред оданочување	234.865	374.136
Трошоци кои не се признаваат како одбитни ставки за пресметување на данокот	84.029	58.544
Наплатени побарувања оданочени во претходните години	-	(92)
Примени дивиденди	(2.639)	(3.045)
Дел од загуба намалена за непризнаени расходи, пренесена од претходни години	-	(62.774)
	316.255	366.769
Трошок за данок	31.625	36.677

Од 1 август 2014 година стапи на сила нов Закон на добивка, со примена од 1 јануари 2014 година за нето приход за 2014 година. Согласно одредбите на овој Закон, даночната основица е добивката генерирана во текот на фискалната година зголемена за даночно непризнаените трошоци и намалена за приходите од данок (дивидендите што се веќе оданочени по исплатувачот), одданочена по даночна стапка од 10%.

Даночните органи имаат право во секое време да ги проверат документите и извештаите во рок од 5 до 10 години од датумот на поднесениот даночен извештај и може да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Друштвото не очекува последици што може да резултираат со потенцијална материјална обврска по овој основ.

14. Заработка по акција

Основната заработка по акција се смета со делење на профитот на сопствениците на обични акции со просечен број на обични акции издадени во текот на годината:

	2017	2016
Загуба за годината	203.240	331.182
Загуба за сопствениците на обични акции	203.240	331.182
Просечен број на издадени обични акции:	846.360	846.360

Просечен број на обични акции на Друштвото во 2017 е 846.360 (2016: 846.360). ОКТА нема преференцијални акции.

15. Нематеријални средства

2017	Софтвер и права	Вкупно
Набавна вредност		
Состојба на 1 Јануари 2017	56.377	56.377
Зголемување	4.792	4.792
Софтвер во изработка	1.106	1.106
Состојба на 31 Декември 2017	62.275	62.275
Исправка на вредноста		
Состојба на 1 Јануари 2017	26.290	26.290
Амортизација	12.133	12.133
Состојба на 31 Декември 2017	38.423	38.423
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2017	23.852	23.852
2016	Софтвер и права	Вкупно
Набавна вредност		
Состојба на 1 Јануари 2016	48.505	48.505
Зголемување	7.871	7.871
Состојба на 31 Декември 2016	56.376	56.376
Исправка на вредноста		
Состојба на 1 Јануари 2016	16.138	16.138
Амортизација	10.151	10.151
Состојба на 31 Декември 2016	26.289	26.289
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2016	30.087	30.087

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

16. Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Згради	Машини и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
На 1 јануари 2017					
Набавна вредност	247.319	3.162.032	6.651.500	99.861	10.160.712
Акумулирана амортизација	-	(2.905.785)	(4.965.119)	-	(7.870.904)
Нето книговодствена вредност	247.319	256.247	1.686.381	99.861	2.289.808
Година завршена на 31 декември 2017					
Почетна нето книговодствена вредност	247.319	256.247	1.686.381	99.861	2.289.808
Зголемувања	-	-	-	83.663	83.663
Пренос од инвестиции од тек	-	28.283	47.448	(75.731)	-
Намалувања (нето сметководствена вредност)	-	-	(5.184)	-	(5.184)
Амортизација	-	(31.256)	(195.067)	-	(226.323)
Крајна нето книговодствена вредност	247.319	253.274	1.533.578	107.793	2.141.964
На 31 декември 2017					
Набавна вредност	247.319	3.190.314	6.665.735	107.793	10.211.161
Акумулирана амортизација	-	(2.937.040)	(5.132.157)	-	(8.069.197)
Нето книговодствена вредност	247.319	253.274	1.533.578	107.793	2.141.964
Година завршена на 31 декември 2016					
Почетна нето книговодствена вредност	144.283	220.750	1.752.700	193.994	2.311.727
Зголемувања	-	-	-	205.141	205.141
Пренос од инвестиции од тек	103.036	69.675	122.898	(295.609)	-
Намалувања (нето сметководствена вредност)	-	(2.975)	(3.037)	(3.665)	(9.677)
Амортизација	-	(31.203)	(186.180)	-	(217.383)
Крајна нето книговодствена вредност	247.319	256.247	1.686.381	99.861	2.289.808
На 31 декември 2016					
Набавна вредност	247.319	3.174.401	6.651.500	99.861	10.173.081
Акумулирана амортизација	-	(2.918.154)	(4.965.119)	-	(7.883.273)
Нето книговодствена вредност	247.319	256.247	1.686.381	99.861	2.289.808

Од вкупните трошоци за амортизација (на материјалните и нематеријалните средства), во трошоци за оператива и логистика вклучени се МКД 168.921 илјади (2016: МКД 169.911 илјади), во административни трошоци се вклучени МКД 44.259 илјади (2016: МКД 42.019 илјади) и во продажни и дистрибутивни трошоци се вклучени МКД 25.276 илјади (2016: МКД 15.604 илјади). Во текот на минатата годината, компанијата го откупи земјиштето што во претходните години беше во сопственост на државата. Постапката пред соодветните административни органи е во тек.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

16. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Земајќи ја во предвид промената на природата на операциите на Друштвото, раководството го провери моделот на вреднување на недвижностите, постројките и опремата на 31 декември 2017. Надоместливата вредност се базира на употребливата вредност сметајќи ја целата рафинерија како една единица која генерира парични приливи. При определувањето на употребливата вредност, проектираните парични текови беа дисконтирани со дисконтна стапка од 5,92% (6,47% во 2016) по оданочување. Резултатите од тестот не покажаа дека е потребно да се направи обезвреднување на 31 декември 2017 година, како и на 31 декември 2016. Раководството направи сензитивна анализа на сегашната пазарна вредност на компанијата употребувајќи различни стапки на дисконт и заклучи дека пазарната вредност на компанијата е повисока од нето книговодствената вредност на средствата до 5,92% WACC.

17. Финансиски средства расположливи за продажба

	2017	2016
На 1 јануари	21.584	11.852
Зголемувања	-	-
Отуѓување	-	-
Нето здобивки пренесени во ревалоризациони резерви	1.726	9.732
На 31 декември	23.310	21.584

Финансиските средства расположливи за продажба се деноминирани во македонски денари и го вклучуваат следново:

	2017	2016
Вложувања во компании	5.693	5.651
Вложувања во банки	17.617	15.933
	23.310	21.584

18. Залихи

	2017	2016
Трговска стока	466.051	472.315
Резервни делови и ситен инвентар	26.786	74.520
Вкупно залихи	492.837	546.835

19. Побарувања од купувачите и други побарувања

Нето книговодствената вредност на побарувањата од купувачите е следната:

	2017	2016
Купувачи во земјата	692.027	1.773.610
Купувачи од странство	158.791	214.200
Побарувања од купувачи - бруто	850.818	1.987.810
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(63.766)	(66.890)
Вкупно побарувања од купувачи	787.052	1.920.920

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

19. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжува)

Нето книговодствената вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања е следната:

	2017	2016
Купувачи во земјата	692.027	1.773.610
Купувачи од странство	158.700	212.837
Купувачи поврзани субјекти во странство (Белешка 27)	91	1.363
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(63.766)	(66.890)
Побарувања од купувачите - нето	787.052	1.920.920
Побарувања од "Escrow" сметка	769.497	769.497
Претплатени трошоци	61.136	60.801
Авансни плаќања	3.879	2.092
Побарувања од вработените	-	133
Други краткорочни побарувања	3.452	3.642
Побарувања за ДДВ	45.379	220.311
Останати побарувања	883.343	1.056.476
	1.670.395	2.977.396

Побарувањата од поврзани субјекти претставуваат побарувања од ЕЛ.П.ЕТ. Балканики С.А. Грција и ЕКО Бугарија (Белешка 27).

Според одредбите од Договорот за купопродажба и концесија од 8 мај 1999 склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ. Балканики С.А. (матичната компанија) и Владата на Република Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година, во износ од приближно МКД 769.497 илјади кои се настанати пред преземањето на Друштвото од страна на ЕЛ.П.ЕТ. Балканики С.А..

Старосната анализа на побарувања од купувачите е како што следи:

	2017	2016
Недоспелни	782.496	1.878.384
до 30 дена	2.149	13.471
од 30 до 90 дена	23	15.851
од 90 дена до 1 година	2.384	13.214
Над 1 година	63.766	66.890
Вкупно бруто побарувања од купувачи	850.818	1.987.810

Движењата на провизијата за исправка на вредноста на побарувањата од купувачи е како што следи:

	2017	2016
На 1 јануари	66.890	64.143
Провизија за исправка на вредност на побарувањата	404	1.271
Наплатени провизирани побарувања	-	(109)
Ослободување на провизија	(991)	(1.198)
Трансфери	(2.537)	2.783
На 31 декември	63.766	66.890

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

19. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжува)

Исправката на вредност генерално се отпишува кога не постојат предвидувања за надомест на побарувањето.

Старосната структура на побарувањата кои имаат исправка на вредноста е како што следи:

	2017	2016
Над 1 година	63.766	66.890
Над 180 дена	-	-
	63.766	66.890

Нето книговодствените вредности на побарувањата од купувачите се деноминирани во следниве валути:

	2017	2016
МКД	673.789	1.773.610
ЕУР	148.919	139.486
УСД	28.110	74.714
	850.818	1.987.810

Нето книговодствените вредности на останатите побарувања се деноминирани во следниве валути:

	2017	2016
МКД	883.343	1.056.476
	883.343	1.056.476

Пазарната вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања на денот на билансот на состојба е иста со нивната нето книговодствена вредност.

20. Пари и парични средства

	2017	2016
Денарски жиро - сметки	747.434	305.192
Девизни жиро - сметки	30.281	17.323
Благајна	35	68
Останати парични средства	684.585	343.585
	1.462.335	666.168

Нето книговодствената вредности на парите и паричните средства се деноминирани во следните валути:

	2017	2016
МКД	1.350.875	648.845
ЕУР	98.078	14.424
УСД	13.382	2.899
	1.462.335	666.168

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

21. Капитал и резерви**Акции**

Вкупниот број на обични акции изнесува 846.360 обични акции со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција (2016: 846.360 со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција). Сите издадени акции се целосно платени.

Заклучно со 31 декември 2017 структурата на акционерите е како следи:

	Број на обични акции	Вкупен број на акции	% од вкупниот акционерски капитал
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.	689.875	689.875	81,51 %
ДПТУ Пуцко Петрол	91.965	91.965	10,87 %
Други 1)	64.520	64.520	7,62 %
	846.360	846.360	100%

- 1) Акционери кои индивидуално се сопственици на помалку од 0,4% од акционерскиот капитал.

Дивиденди

Во 2017 година се исплатени дивиденди во висина од 61.265 МКД (2016: нула). Нема други објавени дивиденди.

Објавени и исплатени дивиденди заклучно со 31 декември 2017

Завршна дивиденда во 2016:

Објавено:	92.255
Исплатено:	<u>91.705</u>

Објавените и исплатените дивиденди за годината која заврши на 31 декември 2016 во целост се однесуваат на дивиденди на обични акции.

Резерви*Законски резерви*

Според македонската регулатива, Друштвото е обврзано да има задолжителни законски резерви издвоени преку резервирања од нето добивката. Со промените во законот за трговски друштва ефективен од 1 јануари 2013 годишното издвојување за законски резерви треба да изнесува минимум 5% од добивката, освен доколку Друштвото има веќе издвоено резерви кои изнесуваат една десетина (1/10) од основниот акционерски капитал. Друштвото има достигнато потребното минимално ниво на законски резерви во претходните години и според тоа нема издвојувања за законски резерви во 2017 година.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

21. Капитал и резерви (продолжение)**Резерви (продолжение)***Ревалоризациони резерви*

Ревалоризационите резерви се однесуваат за: (а) недвижности, постројки и опрема, и се состојат од кумулативното зголемување на нивната сегашната вредност врз основа на зголемувањето на индексот на цени на производителите на денот на ревалоризација, кое се пресметуваше до 2003, и (б) ефектите од ревалоризација на финансиските средства расположливи за продажба.

22. Обврски за бенефиции на вработените

	2017	2016
Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди	13.680	14.771
	13.680	14.771

Претпоставките се базирани на актуарските пресметки изготвени во согласност со објавените статистики во земјата. Обврските за бенефиции на вработените се сметаат годишно од страна на независен актуар со користење на метода на кредитирање на проектирана единица.

Стапка на смртност:

Од проучување на стапките на смртност во минатите години Друштвото одреди репрезентативна стапка за очекувана смртност во Република Македонија. Користена е стандардната табела на смртност EVK2000 за 2017 и 2016 година.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

22. Обврски за бенефиции на вработените (продолжение)

	2017	2016
Износи признаени во Билансот на состојба		
Сегашна вредност на обврската	13.680	14.771
Пазарна вредноста на средствата на планот	-	-
Нето обврска/ (средства) во билансот на состојба	13.680	14.771
Износи признаени во билансот на успех		
Трошок за тековна услуга	641	694
Нето камата на нето обврската/ (средство) од планот за дефинирани користи	663	612
Признавање на актуарски (добивки)/ загуби	-	-
Редовен трошок во билансот на успех	1.304	1.306
Подмирување/ Скратувања/ Загуба/ (добивка) од престанок	47.099	3.902
Вкупен трошок во билансот на успех	48.403	5.208
Усогласување на обврската		
Обврски за план на дефинирани користи на почетокот на периодот	14.771	14.556
Трошок за тековна услуга	641	694
Трошок за камата	663	612
Бенефиции платени директно од Друштвото	(2.401)	(4.650)
Подмирување/ Скратувања/ Загуба/ (добивка) од престанок	-	3.902
Актуарски (добивки)/ загуби - искуство	6	(343)
Обврски за планот на дефинирани користи на крајот на периодот	13.680	14.771
Движење на нето обврската/ (средствата) во билансот на состојба		
Нето обврска/ (средство) во билансот на состојба на почетокот на годината	14.771	14.556
Директно платено бенефиции	(49.721)	(4.650)
Вкупно трошоци признаени во билансот на успех	48.403	5.162
Вкупен износ признаен во останатата сеопфатна добивка	227	(297)
Нето обврска/ (средство) во билансот на состојба	13.680	14.771
Претпоставки		
Дисконтна стапка	3,8%	4,3%
Ценовна инфлација	2%	2%
Стапка на пораст на компензацијата	4,5%	4,5%
Траење на планот	13,56	11,87
Иден работен век	18,54	18,25

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

23. Обврски кон добавувачи и останати обврски

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи е следната:

	2017	2016
Обврски кон добавувачи во земјата	516.014	435.202
Обврски кон добавувачи во странство	540.557	817.258
Обврски за примени нефактурирани стоки	-	42
	1.056.571	1.252.502

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи и останати обврски е следната:

	2017	2016
Обврски кон добавувачи во земјата	516.014	435.202
Обврски кон добавувачи во странство	9.557	1.880
Обврски кон поврзани субјекти во странство	369.025	631.120
Обврски кон добавувачи во странство пред превземање	161.975	184.258
Обврски за примени нефактурирани стоки	-	42
Обврски кон добавувачи	1.056.571	1.252.502
Примени аванси	26.702	44.255
Обврски за акцизи	65.815	49.766
Обврски за плати	13.147	13.779
Обврски за персонален данок и придонеси	6.407	6.706
Данок од задршка	109	354
Провизија за судски спорови	5.081	5.081
Однапред предвидени трошоци	44.790	59.301
Останати обврски	1.059	519
Други тековни обврски	163.110	179.761
	1.219.681	1.432.263

Обврските кон поврзани субјекти претставуваат обврски кон Хеленик Петролеум С.А. Грција и ЕКО Бугарија (белешка 27).

Нето книговодствените вредности на обврските кон добавувачи се деноминирани во следниве валути:

	2017	2016
МКД	516.014	435.244
УСД	354.663	180.912
ЕУР	185.894	636.346
	1.056.571	1.252.502

Нето книговодствените вредности на останатите обврски се деноминирани во следниве валути:

	2017	2016
МКД	163.110	179.761
	163.110	179.761

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

24. Заеми

	2017	2016
Заеми од банки	-	640.200
	<u>-</u>	<u>640.200</u>

Заемите се мерат според амортизирана набавна вредност. Заемите се со рок на доспевање до 2017 и се со каматна стапка од +2 процентуални поени.

Сметководствената и објективната вредност на краткорочните заеми е следната:

	Сметководствена вредност		Објективна вредност	
	2017	2016	2017	2016
Заеми	-	640.200	-	640.200
	<u>-</u>	<u>640.200</u>	<u>-</u>	<u>640.200</u>

Објективната вредност на краткорочните заеми е приближна со нивната сметководствена вредност, бидејќи ефектот од дисконтирањето е незначаен.

Сметководствените вредности на заемите се деноминирани во следниве валути:

	2017	2016
МКД	-	640.200
	<u>-</u>	<u>640.200</u>

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

25. Трошоци по природа

	2017	2016
Набавна вредност за продадена трговска стока	21.923.626	17.721.321
Трошоци за вработените	334.512	336.747
Трошоци за амортизација	238.456	227.534
Разни трошоци	91.571	73.210
Останати фиксни трошоци	49.743	40.362
Трошоци за отпремнина	44.493	-
Трошоци за надомести на вработени за храна и превоз	35.792	39.003
Исправка на залихата	31.038	-
Премии за осигурување	23.347	24.562
Потрошена електрична енергија	20.529	22.341
Трошоци за одржување	13.307	33.589
Исправка на материјали од магацин	12.604	-
Промоции, реклами и спонзорства	11.393	10.369
Трошоци за закупнина	10.969	12.475
Трошоци за манипулација и логистика	10.185	16.882
Останати варијабилни трошоци	9.979	11.839
Трошоци за третман на отпад и укинување на стоки	9.041	24.962
Трошоци за претплати и списанија	2.325	2.743
Трошоци за деловни патувања	1.553	817
Трошоци за телекомуникациски услуги	1.380	2.398
Потрошок на канцелариски материјал	1.299	1.165
Транспортни трошоци	1.234	9.907
Сопствена потрошувачка на гориво	950	5.790
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	860	2.117
Нето книговодствена вредност на отуѓени основни средства	450	3.324
Дополнително утврдени трошоци	-	1.672
	22.880.636	18.625.129

26. Трошоци за вработените

	2017	2016
Трошоци за плати	207.789	205.609
Придонеси и даноци за плати	100.903	101.006
Други бенефиции	25.820	30.132
	334.512	336.747

	2017	2016
Просечен број на вработени	404	419

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

27. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото е контролирано од ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.Грција, кој поседува 81,51% од акциите на Друштвото. Краен сопственик е Хеленик Петролеум С.А., со седиште во Грција. Останатите 7,62% од акциите на Друштвото се во сопственост на останати акционери и 10,87% од акциите се во сопственост на ДПТУ Пуцко Петрол Увоз-Извоз Доо Македонски Брод.

Следниве трансакции се направени со поврзаните страни, главниот акционер на компанија, компанијата краен сопственик (описани погоре во првиот став од оваа белешка) и други поврзани страни кои се компании членки на Групациската Хеленик Петролеум.

Подолу се прикажани трансакциите со поврзаните субјекти:

Продажби на стоки и услуги

Продажби на услуги	2017	2016
Вардакс С.А.	881	689
Југопетрол А.Д.	928	3,126
ЕКО Бугарија	1.256	1.513
	3.065	5.328

Набавки на сировини, стоки и услуги

Набавки на сировини и стоки	2017	2016
Хеленик Петролеум С.А.	20.998.192	16.956.502
ХФЛ С.А.	-	481
	20.998.192	16.956.983

Набавки на услуги	2017	2016
Хеленик Петролеум С.А.	25.095	-
ЕЛ.П.ЕТ Интернационал консалтинг	4.992	6.652
Аспрофос С.А.	115	766
Еко Србија	-	3.775
ХФЛ С.А.	5.816	5.008
ЕКО Бугарија	345	599
	36.363	16.800

Салда кои произлегуваат од продажба на добра/услуги

Побарувања од продажби на услуги	2017	2016
Вардакс С.А.	-	1.070
Југопетрол А.Д.	-	34
ЕКО Бугарија	87	255
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.	4	4
	91	1.363

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

27. Трансакции од поврзани субјекти (продолжува)

Салда кои произлегуваат од набавки на сировини, стоки и услуги

<i>Обврски од набавки на сировини и стоки</i>	2017	2016
Хеленик Петролеум С.А.	368.457	627.405
	368.457	627.405
<i>Обврски од набавки на услуги</i>	2017	2016
Аспрофос С.А.	-	129
ЕЛПЕ Консалтинг Грција	-	1.660
Еко Србија	-	(40)
ХФЛ С.А.	454	1.649
ЕКО Бугарија	-	317
Хеленик Петролеум С.А.	114	-
	568	3.715

Надоместоци за раководството

Раководство ги вклучува членовите на Одборот на директори и Директорите на Друштвото. Надоместоците платени или кои треба да се платат на раководство за услугите се прикажани подолу:

	2017	2016
Нето плати	25.256	20.578
Даноци и придонеси од плата	10.090	9.298
Останати бенефиции	4.919	5.836
	40.265	35.712

28. Потенцијални обврски**Банкарски гаранции**

Друштвото има потенцијални обврски во однос на банкарски гаранции кои произлегуваат од нејзиниот нормален тек на работење. Не се очекува да произлезат значајни обврски, како резултат на потенцијалните обврски. На 31 декември 2017 година, Друштвото има банкарски гаранции во износ од МКД 625.251 илјади (2016: МКД 675.343 илјади). На датумот на овие финансиски извештаи, не се очекуваат никакви дополнителни плаќања.

Правни спорови

Во рамките тековните активности, постои можност да се добијат тужби против Друштвото. Врз основа на сопствени проценки, како и совети од интерни и екстерни консултанти, раководството на Друштвото смета дека тужбите нема да предизвикаат материјални загуби (Белешка 23).

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

29. Превземени обврски**Обврски по основ на оперативен наем**

Друштвото користи возила под оперативен наем. Трошоците кои произлегуваат од наемот се прикажани во билансот на успех, Белешка 7,8 и 9.

Во табелата долу се прикажани идните минимални плаќањата кои произлегуваат од оперативниот наем:

	2017	2016
Не повеќе од 1 година	11.744	9.827
Повеќе од 1 година но не повеќе од 5 години	15.372	13.105
Повеќе од 5 години	-	-
	27.116	22.932

30. Настани по периодот на известување

Нема последователни настани после периодот на известување кои би влијаеле на извештајот на сеопфатната добивка, на извештајот на финансиската состојба како и на извештајот за паричните текови за 2017 година.

ПРИЛОГ 1

			<div style="text-align: center;"> <table border="1" style="margin: 0 auto;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> <p>Контролор</p> </div>																								
			0	4	0	7	4	0	0	0	0	0	0	0	0	9	8	7	2	5	3	3	1				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
Вид работа			Идентификационен Број (ЕМБС Резервни кодови)																								

Назив на друштвото

ОКТА РАФИНЕРИЈА НА НАФТА АД СКОПЈЕ

Адреса, седиште и телефон

ул.1 бр25 с.Миладиновци Скопје 02 2532107

Адреса за е-пошта

okta.info@helpe.gr

Единствен даночен број

4 0 3 2 5 4 8 4 5

БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА)

з ден 31.12. 2017 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака по АСП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	АКТИВА:				
1.	A. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	001		2,189,126,689	2,341,479,276
2.	I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	002	5	23,852,166	30,087,212
3.	Издатоци за развој	003			
4.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	004	5	22,745,564	30,087,212
5.	Гудвил	005			
6.	Аванси за набавка на нематеријални средства	006		1,106,602	
7.	Нематеријални средства во подготовка	007			
8.	Останати нематеријални средства	008			
9.	II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	009	6	2,141,964,023	2,289,808,164
10.	Недвижности (011+012)	010	6	500,592,378	503,565,780
10.a.	Земјиште	011	6	247,318,807	247,318,807
10.б.	Градежни објекти	012	6	253,273,571	256,246,973
11.	Постројки и опрема	013	6	1,467,522,844	1,605,493,276
12.	Транспортни средства	014	6	17,446,710	22,838,966
13.	Алат, погонски и канцеларски инвентар и меб	015	6	48,568,957	58,009,268

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АСП	Број на Белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
14.	Биолошки средства	016			
15.	Аванси за набавка на материјални средства	017			
16.	Материјални средства во подготовка	018	6	107,793,377	99,861,117
17.	Останати материјални средства	019	6	39,757	39,757
18.	III. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	020			
19.	IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	021		23,310,500	21,583,900
20.	Вложувања во подружници	022			
21.	Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	023			
22.	Побарувања по дадени долгорочни заеми на поврзани друштва	024			
23.	Побарувања по дадени долгорочни заеми	025			
24.	Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	026		23,310,500	21,583,900
24.а.	Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	027			
24.б.	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	028		23,310,500	21,583,900
24.в.	Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или губатата	029			
25.	Останати долгорочни финансиски средства	030		0	0
26.	V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (032+033+034)	031		0	0
27.	Побарувања од поврзани друштва	032	7		
28.	Побарувања од купувачи	033	7		
29.	Останати долгорочни побарувања	034			
30.	VI. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	035		0	0
31.	Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	036		3,564,430,590	4,189,597,027
32.	I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	037		492,836,762	546,835,004
33.	Залихи на сировини и материјали	038		8,809,017	27,562,290
34.	Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	039		17,976,882	46,957,595
35.	Залихи на недовршени производи и полупроизводи	040			
36.	Залихи на готови производи	041			
37.	Залихи на трговски стоки	042		466,050,863	472,315,119
38.	Залихи на биолошки средства	043			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Диманс на АСП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
39.	II. СРЕДСТВА (ИЛИ ТРАЖБИ ЗА ОСТАТКИ ВО МОС) НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАСОТЕЉА	044			
40.	III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	045		1,609,259,400	2,916,594,327
41.	Побарувања од поврзани друштва	046	7	140,415	1,862,534
42.	Побарувања од купувачи	047	7	786,911,966	1,919,057,441
43.	Побарувања за дадени аванси на добавувачи	048		3,879,485	2,091,745
44.	Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати	049		45,378,796	220,310,886
45.	Побарувања од вработените	050		0	133,203
46.	Останати краткорочни побарувања	051		772,948,738	773,138,518
47.	IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	052		0	0
48.	Вложувања во хартии од вредност (054+055)	053		0	0
48.а.	Вложувања кои се чуваат до доспевање	054			
48.б.	Вложувања според објективната вредност преку добивката или загубата	055			
49.	Побарувања по дадени заеми на поврзани друштва	056			
50.	Побарувања по дадени заеми	057			
51.	Останати краткорочни финансиски средства	058			
52.	V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	059		1,462,334,428	726,167,696
52.а.	Парични средства	060	8	777,750,235	325,711,170
52.б.	Парични еквиваленти	061	8	684,584,193	400,456,526
53.	VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	062		61,136,078	60,801,206
54.	ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	063		5,814,693,357	6,591,877,509
55.	V. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	064		3,615,529,828	3,615,529,828
56.	ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	065		4,580,906,481	4,467,966,493
57.	I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	066	9	2,472,819,516	2,472,819,516
58.	II. ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	067			
59.	III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	068			
60.	IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	069		0	
61.	V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	070		97,450,853	95,497,244
62.	VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	071		812,119,797	812,119,797
63.	Законски резерви	072		494,718,176	494,718,176
64.	Статутарни резерви	073			
65.	Останати резерви	074		317,401,621	317,401,621

Роден број	ПОЗИЦИЈА	Одзив на АОП	Број на билеџа	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
66.	VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	075		995,276,696	756,348,065
67.	VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	076			
68.	IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	077		203,239,619	331,307,792
69.	X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	078		0	0
70.	XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	079			
71.	XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	080			
72.	Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	081		1,183,916,736	2,059,528,448
73.	I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	082		13,679,682	14,771,456
74.	Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	083		13,679,682	14,771,456
75.	Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	084			
76.	II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	085		0	0
77.	Обврски спрема поврзани друштва	086			
78.	Обврски спрема добавувачи	087			
79.	Обврски за аванси, депозити и кауции	088			
80.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	089			
81.	Обврски по заеми и кредити	090			
82.	Обврски по хартии од вредност	091			
83.	Останати финансиски обврски	092			
84.	Останати долгорочни обврски	093			
85.	III. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	094			
86.	IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	095		1,170,237,054	2,044,756,992
87.	Обврски спрема поврзани друштва	096	10	368,829,273	631,653,560
88.	Обврски спрема добавувачи	097	10	687,742,272	620,847,756
89.	Обврски за аванси, депозити и кауции	098		26,702,143	44,255,353
90.	Обврски по основ на даноци и придонеси на плата и на помести на плата	099		6,407,376	6,705,957
91.	Обврски кон вработените	100		13,267,372	13,778,974
92.	Тековни даночни обврски	101		66,349,812	86,796,732
93.	Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	102			
94.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	103			
95.	Обврски по заеми и кредити	104		0	640,200,000

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
96.	Обврски по хартии од вредност	105			
97.	Обврски по основ на учество во резултатот	106		938,806	518,665
98.	Останати финансиски обврски	107			
99.	Останати краткорочни обврски	108			
100.	V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	109		49,870,140	64,382,568
101.	VI. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТТУГУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ	110			
102.	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	111		5,814,693,357	6,591,877,509
103.	B. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА	112		3,615,529,828	3,615,529,823

Лице одговорно за составување на образецот: Име и презиме

Теодора Соломанова Илиќ

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија

0100467

Потпис:

Во,

Скопје

Во

Скопје

На ден

22.02. 2018 година

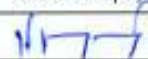
На ден

22.02. 2018 година

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

Иоаннис Героуланос

Потпис

ПРИЛОГ 2

			Период				Контролор																	
1	2	3	0	4	0	7	4	0	0	9	2	0	0	0	0	0	9	8	7	2	5	3	3	1
Вид работа			Идентификационен број (ЕМБС)									Резервни кодекси												

Назив на друштвото

ОКТА РАФИНЕРИЈА НА НАФТА АД СКОПЈЕ

Адреса, седиште и телефон

ул.1 бр25 с.Миладиновци

Скопје

02 2532107

Адреса за е-пошта

okta.info@helpe.gr

Единствен даночен број

4 0 3 0 9 8 0 2 5 4 8 4 5

БИЛАНС НА УСПЕХ
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА)

за периодот од 01.01. до 31.12. 2017 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на сметка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	201		23,115,248,296	19,052,968,799
2.	Приходи од продажба	202	11	23,106,572,416	19,032,273,732
3.	Останати приходи	203		8,675,880	20,695,067
4.	Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство	XXX	XXX	XXX	XXX
4.а.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	204		0	0
4.б.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на крајот на годината	205		0	0
5.	Капитализирано сопствено производство и услуги	206			
6.	II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	207		22,899,282,028	18,639,517,643
7.	Трошоци за сировини и други материјали	208		60,514,996	56,209,215
8.	Набавна вредност на продадени стони	209		21,952,404,285	17,752,820,803
9.	Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	210			
10.	Услуги со карактер на материјални трошоци	211		66,599,949	79,451,096
11.	Останати трошоци од работењето	212		175,567,139	141,694,432
12.	Трошоци за вработени (214+215+216+217)	213		370,289,329	373,474,340
12.а.	Плати и надоместоци на плати (нето)	214		205,877,536	205,609,085

Редни број	ПОЗИЦИЈА	Датум на АСП	Број на вложба	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
12.б.	Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	215		19,137,780	18,786,348
12.в.	Придонеси од задолжително социјално осигурување	216		81,536,685	82,279,823
12.г.	Останати трошоци за вработените	217		63,737,328	66,799,084
13.	Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	218		238,456,670	227,534,294
14.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	219			
15.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековни средства	220		31,899,218	2,116,916
16.	Резервирања за трошоци и ризици	221		1,303,799	770,937
17.	Останати расходи од работењето	222		2,246,643	5,445,630
18.	III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	223		60,185,862	73,008,119
19.	Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	224		7,747,902	2,878,716
19.а.	Приходи од вложувања во поврзани друштва	225			
19.б.	Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	226			
19.в.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	227		7,747,902	2,878,716
19.г.	Останати финансиски приходи од работење со поврзани друштва	228			
20.	Приходи од вложувања во неповрзани друштва	229		2,639,050	3,044,850
21.	Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	230		3,328,650	4,521,502
22.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	231		44,298,339	62,563,051
23.	Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	232			
24.	Останати финансиски приходи	233		2,171,921	
25.	IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	234		41,286,854	112,323,456
26.	Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	235		8,670,777	6,473,099
26.а.	Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236			
26.б.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237		8,670,777	6,473,099
26.в.	Останати финансиски расходи од поврзани друштва	238			
27.	Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	239		21,360,856	49,606,736
28.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	240		11,255,221	56,243,621

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Одлага на АОО	Бод на бележење	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
29.	Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства	241			
30.	Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања	242			
31.	Останати финансиски расходи	243			
32.	Удел во добивката на придружените друштва	244			
33.	Удел во загубата на придружените друштва	245			
34.	Добивка од редовното работење (201+223+244) - (204-205+207+234+245)	246		234,865,276	374,135,819
35.	Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245) - (201+223+244)	247			
36.	Нето добивка од прекинати работења	248			
37.	Нето загуба од прекинати работења	249			
38.	Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	250		234,865,276	374,135,819
39.	Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	251		0	0
40.	Данок на добивка	252		31,625,657	42,953,948
41.	Одложени даночни приходи	253			
42.	Одложени даночни расходи	254			
43.	НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	255		203,239,619	331,181,871
44.	НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	256		0	0
45.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	257		404	419
46.	Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	258		12	12
47.	ДОБИВКА / ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	259		203,239,619	331,181,871
47.а.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	260		203,239,619	331,181,871
47.б.		261			
47.в.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	262			
47.г.	Загуба која се однесува на неконтролираното учество	263			
48.	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	264			
48.а.	Вкупна основна заработувачка по акција	265		240	391
48.б.	Вкупно разведнета заработувачка по акција	266			
48.в.	Основна заработувачка по акција од прекинатото работење	267			
48.г.	Разведнета заработувачка по акција од прекинатото работење	268			

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 01.01. до 31.12. **2017** година

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Оценка на АОП	Вид на обврска	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	Добивка за годината	269		203,239,619	331,181,871
2.	Загуба за годината	270		0	0
3.	Останата сеопфатна добивка (273+275+277+279+281+283) - (274+276+278+280+282+284)	271		1,953,609	10,028,775
4.	Останата сеопфатна загуба (274+276+278+280+282+284) - 273+275+277+279+281+283)	272		0	0
5.	Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	273			
6.	Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	274			
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба	275		1,726,600	9,732,100
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба	276			
9.	Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	277			
10.	Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	278			
11.	Промени на ревалоризационите резерви за нетековни средства (+)	279			
12.	Промени на ревалоризационите резерви за нетековни средства (-)	280			
13.	Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	281		227,009	296,675
14.	Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	282			
15.	Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	283			
16.	Удел во останата сеопфатна загуба на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	284			
17.	Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	285			
18.	Нето останата сеопфатна добивка (271-285)	286		1,953,609	10,028,775
19.	Нето останата сеопфатна загуба (285-271) или (272+285)	287			
20.	Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	288		205,193,228	341,210,646
20.а.	Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	289		205,193,228	341,210,646
20.б.	Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	290			
21.	Вкупна сеопфатна загуба за годината (270-286) или (287-269)	291		0	0

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Позивка на АОО	Број на Велешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
21.а.	Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	292			
21.б.	Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	293			

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ

ПРЕДЖНО ОД

Трговија на голема со цврсти, течни и гасовити горива

ДЕЈНОСТ-

4 6 7 1

(Се назначува главната приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за едношалтерскиот систем - Службен весник на Република Македонија бр. 84/05, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/11 и 70/13)

Лице одговорно за составување на образецот: Име и презиме

Теодора Соломанова Илиќ

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија

0100467

Потпис

Во,

Скопје

Во

Скопје

На ден

22.02. 2018 година

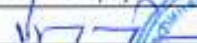
На ден

22.02. 2018 година

Име и презиме на законниот застапник на друштвото

Иоаннис Героуланос

Потпис

ОБЈАСНУВАЧКИ БЕЛЕШКИ

1. Општи информации

ОКТА АД - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е акционерско друштво основано на 26 март 1980 година. Друштвото е 81,51% во сопственост на ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А., компанија е контролирана од Хеленик Петролеум С.А. Мајката компанија е со седиште во Грција.

Главните активности на Друштвото се трговија, увоз, производство и намешување, на нафтени деривати. Основни продукти се бензини, дизели, мазут, ТНГ, керозин. ОКТА има водечка позиција во набавка и трговија со нафтени деривати. Друштвото ја користи рафинеријата и инсталациите во Скопје за увоз, складирање и продажба на нафтени деривати.

Почнувајќи од 31 декември 2013 г. ОКТА котира на македонската берза.

На 31 декември 2017 година, Друштвото има 383 вработени (2016: 420 вработени).

Адресата на Друштвото е следна:
Улица 1 бр. 25 с. Миладиновци, Илинден
1000 Скопје
Македонија

2. Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основи за подготовка

Финансиските извештаи се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник бр. 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2016, 192/2016, 6/2017, 30/2017 and 61/2017) и Правилникот за сметководство (објавен во Службен весник бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011) каде што се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Во правилникот за сметководство се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, толкувањата издадени од Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и толкувањата на Постојниот комитет на толкувања (ПКТ) од ПКТ 1 до ПКТ 32.

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото.

МСФИ стандардите (вклучувајќи го и МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник во 1997 и оттогаш следеа неколку промени. Последната промена беше објавена во декември

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2010 година. Друштвото ги применува сите релевантни стандарди и измените и интерпретациите кои се објавени во Службен Весник.

Финансиските извештаи се подготвени врз концептот на набавна вредност модифицирана од ревалоризацијата на одредени основни средства и амортизацијата финансиските средства расположливи за продажба.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари – МКД, освен доколку не е поинаку наведено.

Конзистентност

Презентацијата и класификацијата на ставките во финансиските извештаи е задржана од еден период до следниот освен, ако не е очигледно дека промена во природата на операциите на ентитетот или при преглед на финансиските извештаи дека друга презентација или класификација е по соодветна. Сепак, ваквата рекласификација не резултираше со значајна промена во содржината и форматот на финансиската содржина презентирани во финансиските извештаи.

2.2. Недвижности, постројки и опрема

Ставките на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување на основните средства. Истите до 2003 се ревалоризирани на крајот на годината со примена на официјалните коефициенти на растежот на цените на индустриски производи на набавната или ревалоризираната вредност како и на исправката на вредноста, како би се добила приближна вредност за замена на материјалните вложувања. Нето ефектот на ревалоризацијата е прикажан во ревалоризациони резерви.

Зголемувањата се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја претставува фактурната вредност зголемена за трошоците настанати при ставањето на средствата во употреба.

Отстапените или на друг начин отуѓените материјални средства претставуваат расходи или техничка застареност или друг начин на отстранување на материјалните средства, вклучувајќи ја и акумулираната исправка на вредноста. Добивките или загубите што произлегуваат од отуѓувањето на материјалните средства се прикажуваат во билансот на успех.

Последователи издатоци

Последователните издатоци се капитализираат или се препознаваат како посебно средство, како што е соодветно, само во случај кога е веројатно дека Друштвото ќе има идна економска полезност од издатоците и издатоците можат да се измерат веродостојно.

Нето сегашната вредност на средството кое е заменето се отпишува. Сите останати поправки и одржувања се прикажуваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизација

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Амортизацијата на основните средства се пресметува по пропорционална метода, користејќи стапки не пониски од пропишаните со закон, на начин да се алоцира набавната или ревалоризираната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на траење.

Амортизирањето на недвижностите, постројките и опремата започнува по истекување на месецот во кој тие се ставени во употреба, во годината во која започнало нивното користење.

Подолу се претставени применетите корисни векови на употреба на средствата при пресметка на амортизација:

	2016	2014
Згради	40 години	40 години
Компјутери	4 години	4 години
Опрема	20 години	20 години
Останата опрема и возила	5 - 10 години	5 - 10 години

Остатокот од вредноста на недвижностите, постројките и опремата и нивните проценети корисни векови на употреба, се разгледуваат и по потреба се менуваат на крајот на секој известувачки период.

Добивките и загубите од продажбите се одредени преку споредување на приливите со нето сегашната вредност и се признаени како Оперативни приходи/ расходи во билансот на успех.

Земјиштето не се амортизира.

2.3. Нематеријални средства

Нематеријалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност. Трошоците на набавка вклучуваат фактурна вредност (вклучувајќи ги увозните давачки и другите даноци, освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти, а по одбивањето на трговските попусти и рабати) и сите останати трошоци кои директно можат да се препишат на ставањето на нематеријалното средство во употреба. Последователно, нематеријалните средства се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Сите нематеријални средства кои имаат ограничен корисен век на употреба се амортизираат на праволиниска основа во текот на нивниот корисен век на употреба.

Амортизацијата на нематеријалните средства почнува да се пресметува од моментот кога истите стануваат расположливи за употреба, а престанува доколку средствата се класификуваат како расположливи за продажба или се отпишани. Амортизацијата на нематеријалните средства се прикажува во билансот на успех во моментот кога настанува. Проценетиот корисен век на употреба на нематеријалните средства кој се користи за амортизација е 4 години.

2.4. Залихи

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Залихите се искажуваат по набавната вредност или по нето реализационата вредност во зависност од тоа која е пониска. Набавната вредност се состои од трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци за доведување на залихите до сегашна состојба и локација. Цената на чинење на суровата нафта, останатите сировини и материјали, резервни делови и ситен инвентар, производството во тек, готовите производи и трговска стока се пресметува врз база на методот на просечни цени.

Трошоците за набавка на залихите се состојат од набавната цена, увозните давачки и другите даноци (освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти) и други трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на залихите (како на пример трошоците за превоз). Трговските попусти, рабатите и другите слични ставки се одземаат при утврдување на трошоците за набавка.

Трошоците за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство (пр. директниот труд) и системска алокација на фиксните и варијабилните општи трошоци на производство. Алокацијата на фиксните општи трошоци на производство на трошоците на конверзија е засновано на нормалното искористување на производните капацитети. Неалоцираните фиксни општи трошоци на производство се признаваат како трошок во периодот во кој се направени. Варијабилните општи трошоци на производство се алоцираат на секоја единица на производство врз основа на фактичкото користење на производните капацитети.

Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

2.5. Побарувања од купувачите и останати побарувања

Побарувањата од купувачите и останатите побарувања иницијално се признаваат по пазарната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата, намалена за исправка на вредноста на тие побарувања.

Исправката на вредноста на побарувањата од купувачи се применува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати побарувањата според договорените услови. Значајните финансиски тешкотии на должникот, веројатноста од банкротство или финансиска реорганизација, како и доцнења во плаќањата се земаат како индикатори за намалување на вредноста на побарувањата. Износот на исправката е разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните парични текови дисконтирани по оригиналната ефективна камата стапка на финансиското средство. Сметководствената вредност на побарувањето е намалена со употреба на корективна сметка, и износот на загубата се признава во билансот на успех. Кога побарувањето не може да се наплати, се отпишува преку корективната сметка за побарувањата.

2.6. Пари и парични средства

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од средства на жиро сметка, девизни средства, готовина во благајна и депозити во банки со рок на доспевање до 3 месеци.

2.7. Акционерски капитал

Обичните и приоритетните акции се класифицирани како капитал.

2.8. Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврски кон добавувачите и останатите обврски се обврски за плаќање на добра и услуги кои се набавени во текот на нормалното работење на Друштвото. Обврските се класификуваат како тековни обврски доколку достасуваат во рок од една година или пократко, во спротивно се класификуваат како долгорочни обврски.

Обврските кон добавувачите се признаваат иницијално според набавната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

2.9. Приходи

Приходите од реализација се искажани по фактурна вредност на продадените производи, трговски стоки и услуги на купувачите намалени за данокот на додадена вредност, акциза, рабати и дисконти. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат кога Друштвото ги има доставено до купувачот, купувачот има полна дискреција над дистрибуцијата и цената на продажба, и непостои неисполнета обврска која може да влијае на прифаќањето на производот од страна на купувачот. Доставата не се смета за извршена се додека производите или трговските стоки не се испратени до специфична локација, ризикот од застареност или загуба е префрлен на купувачот, и или купувачот ги прифатил производите во согласност со договорот за продажба, условите за прифаќање се истечени или Друштвото има објективен доказ дека сите услови за прифаќање се задоволени.

Приходите од камата се признаваат во билансот на успех врз основа на временска распределба со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Приходи од дивиденди се признаваат кога е утврдено правото на акционерите да ги добијат исплатите.

2.10. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди во корист на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи на Друштвото, во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на Собранието на Акционери.

3. Управување со финансиските ризици

3.1. Фактори на финансиски ризик

Друштвото не користи хеџирано сметководство за прикажување на финансиските инструменти, при што добивката и загубата се прикажува во билансот на успех. Друштвото е изложено на ризик од движење на девизните курсеви и пазарните цени кои што влијаат врз средствата и обврските. Целта на управувањето со финансиските ризици е да се ограничи влијанието на овие пазарни ризици преку оперативни и финансиски активности.

Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени, и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите

на Друштвото се остварени во македонски денари (МКД), а преостанатиот дел во ЕУР и мал дел во УСД.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени во ЕУР, делумно во УСД и преостанатиот дел во МКД. Како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови. За презентација на пазарните ризици според МСФИ 7, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал. Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на билансот на состојба. Салдото на денот на билансот на состојба ја прикажува цела година.

Тековните глобални артикли се во постојано флукутирање на пазарот што резултираше, меѓу другото, нестабилност на цената на суровата нафта. Целосниот степен на влијанието на овој развој на пазарот покажа дека е невозможно да се предвиди или целосно да се заштити од таквиот ефект на пазарот.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флукутации на пазарот не може да се предвиди со точност и прецизност.

Валутен ризик

Функционалната валута на Друштвото е Македонскиот денар (МКД). Изложеноста на валутен ризик на Друштвото е поврзано со поседување на странски валути и оперативни активности преку приходи од и исплати кон меѓународни друштва, како и капитални трошоци врз основа на договор со добавувачи во странска валута.

Валутата која влијае на зголемување на овој ризик е во најголем дел УСД. Друштвото управува со валутниот ризик преку намалување на бројот на договори со странски компании во УСД како релативно нестабилна валута во овој период. Друштвото поседува мали парични резерви во УСД валута. Друштвото користи парични депозити во МКД или депозити во МКД со девизна клаузула, со цел заштита од странски валутен ризик како и домашен валутен ризик во согласност со расположливите понуди на банките.

Сепак, набавната цена на нафтените деривати на кои се набавуваат од поврзани субјекти на Друштвото е деноминирана во ЕУР, сем еден производ кој е деноминиран во УСД, но сите деривати се поврзани со цената на нафтата и нафтените деривати на светскиот пазар, кои исто така се деноминирана во УСД. Следствено, постои инхерентен деловен ризик поврзан со овие трансакции.

Каматен ризик

Каматниот ризик претставува ризик од флукутација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

Промената на пазарните каматните стапки влијае врз приходот од камати на орочените банкарски депозити. На 31 декември 2017 Друштвото нема депозити во банките (2016: 60,000 илјади).

На 31 декември 2017 Друштвото нема заеми (2016: МКД 640.200 илјади) така што пораст на каматната стапка од 1 процентен поен не би влијаело (*ceteris paribus*) на зголемување на платените камати (2016: 6.402 илјади) годишно пред оданочување, додека намалувањето исто така не би влијаело на намалување на платените камати, бидејќи Друштвото нема заеми во 2017 година.

Ценовен ризик

Примарната активност на Друштвото креира изложеност на промена на цените на две нивоа: цените на суровата нафта и нафтените деривати. Двата влијаат на вредноста на залихите, и продажната маржа која влијае на идните парични текови од работењето. Во случај на ценовен ризик, нивото на изложеност се определува преку вредноста на залихите прикажани на крајот на секој известувачки период. Политика на Друштвото е да ги прикажува залихите по пониската помеѓу набавната вредност и нето реализационата вредност, при што разликите би довеле до намалување на нето сегашната вредност на залихите. Зголемувањето на изложеноста на овој ризик е директно поврзана со нивото на залихи и на стапката на промена на цените на добрата.

Изложеноста на промена на продажната маржа се однесува на апсолутниот износ на маржата остварена во текот на работењето на Друштвото, што во најголема мера е под влијание на регулираните цени од страна на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, за домашниот пазар, и Platts цените за странските пазари. Друштвото управува со овој ризик преку оптимизација на производството и увозот со цел да одржува поволно ниво на залихи како би можело да влијае на бруто маржата на продадените нафтени деривати.

Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна. Друштвото е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности. Процесот на управување на кредитниот ризик од оперативните активности вклучува превентивни мерки како што се проверка на кредибилитетот и превентивни забрани, корективни мерки во текот на законските односи како на пример, активности за опоменување и исклучување, соработка со агенции за наплата и наплата по законски односи како што се процеси на оптужување, судски постапки, вклучување на извршната единица и факторинг.

Задоцнетите плаќања се следат преку постапка на проследување на долгот врз основа на видот на корисникот, кредитната класа и износот на долгот. Кредитниот ризик се контролира преку проверка на кредибилитетот - што утврдува дека корисникот нема долг и кредитната вредност на корисникот и преку превентивни забрани – што го утврдува кредитниот лимит врз основа на претходните трансакции.

Процедурите на Друштвото обезбедуваат на перманентна основа продажбата се извршува на корисници со соодветна кредитна историја и да не се надминува лимитот за изложување на кредитен ризик.

Друштвото има банкарски гаранции, хипотеки и меници, како и останати средства за обезбедување со купувачите со цел да ја осигура нивната наплата. Друштвото не гарантира за обврските на други страни. Максималната изложеност на кредитниот ризик е претставена преку вредноста на финансиските средства во билансот на состојба.

Друштвото смета дека максималната изложеност е претставена преку износот на побарувањата намалени за исправката на вредност и износот на банкарските депозити, на датумот на билансот на состојба. Раководството соработува со најеминентните банки кои се во домашна или странска сопственост на домашниот пазар.

Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Секој вишок на парични средства најчесто се депонира во комерцијалните банки. Процесот на управување со ризикот на ликвидност вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на сметководствениот оддел.

3.2. Управување со ризикот на капитал

Целта на Друштвото при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за акционерите и бенефиции за останатите заинтересирани страни, како и да одржува оптимална структура на капиталот со цел да го намали трошокот на капитал.

3.3. Проценка на објективната вредност

Категориите пари и парични средства, побарувања од купувачи и останати финансиски средства имаат краток рок на доспевање. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на денот на известување е слична со нивната објективна вредност.

4. Значајни сметководствени проценки

Сметководствените проценки направени од страна на Друштвото постојано се следат и се базираат на претходно искуство и останати фактори, вклучувајќи предвидување на идни настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

а) Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/ зголеми за 10% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни МКД 22.753 илјади (2016: МКД 22.496 илјади).

б) Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Друштвото (со поддршка на неговиот краен сопственик) ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа.

Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

в) Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи. За оние купувачи кои се во банкрот или ликвидација, оштетувањето се пресметува индивидуално, додека за останатите купувачи се пресметува врз база на портфолиото, земајќи ја во предвид старосната структура на побарувањата и минатите отписи, кредитната способност на купувачите и промените во условите за плаќање. Овие фактори се оценуваат периодично и се прават промени доколку е потребно. Проценките вклучуваат предвидувања за идните активности на купувачот и идните наплати на побарувањата. Доколку финансиската состојба на купувачите се влоши, отписите на тековните побарувања ќе бидат повисоки од предвидените и може да го надминат нивото на загуба што веќе е признаено.

г) Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти, Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

5. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

2017	Софтвер	Вкупно
Набавна вредност		
Состојба на 1 Јануари 2017	56.376.823	56.376.823
Зголемување	4.791.795	4.791.795
Аванси за нематеријални средства	1.106.602	1.106.602
Состојба на 31 Декември 2017	62.275.220	62.275.220
Исправка на вредноста		
Состојба на 1 Јануари 2017	26.289.611	26.289.611
Амортизација	12.133.443	12.133.443
Состојба на 31 Декември 2017	38.423.054	38.423.054
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2017	23.852.166	23.852.166
2016	Софтвер	Вкупно
Набавна вредност		
Состојба на 1 Јануари 2016	48.505.378	48.505.378
Зголемување	7.871.445	7.871.445
Состојба на 31 Декември 2016	56.376.823	56.376.823
Исправка на вредноста		
Состојба на 1 Јануари 2016	16.138.395	16.138.395
Амортизација	10.151.216	10.151.216
Состојба на 31 Декември 2016	26.289.611	26.289.611
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2016	30.087.212	30.087.212

6. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Земјиште	Згради	Машини и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
На 31 декември 2016					
Набавна вредност	247.318.807	3.162.031.634	6.638.910.487	99.861.117	10.148.122.045
Акумулирана амортизација	-	(2.905.784.661)	(4.952.529.220)	-	(7.858.313.881)
Нето книговодствена вредност	247.318.807	256.246.973	1.686.381.267	99.861.117	2.289.808.164
Година завршена на 31 декември 2017					
Почетна нето книговодствена вредност	247.318.807	256.246.973	1.686.381.267	99.861.117	2.289.808.164
Зголемувања	-	-	-	80.562.377	80.562.377
Пренос од инвестиции од тек	-	28.282.539	44.347.578	(72.630.117)	-
Намалувања (нето сметководствена вредност)	-	-	(17.522.842)	-	(17.522.842)
Амортизација	-	(31.255.941)	(195.067.285)	-	(226.323.226)
Намалувања на исправка на вредноста	-	-	15.439.551	-	15.439.551
Крајна нето книговодствена вредност	247.318.807	253.273.571	1.533.578.269	107.793.377	2.141.964.024
На 31 декември 2017					
Набавна вредност	247.318.807	3.190.314.173	6.665.735.222	107.793.378	10.211.161.580
Акумулирана амортизација	-	(2.937.040.602)	(5.132.156.954)	-	(8.069.197.556)
Нето книговодствена вредност	247.318.807	253.273.571	1.533.578.268	107.793.378	2.141.964.024

7. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	2017	2016
Купувачи во земјата	692.027.714	1.768.549.023
Купувачи од странство	158.790.686	219.260.938
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(63.766.019)	(66.889.986)
Вкупно:	787.052.381	1.920.919.975

8. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2017	2016
Денарски жиро - сметки	747.433.723	308.348.390
Девизни жиро - сметки	30.281.196	17.279.097
Парични средства во денарска благајна	30.304	39.958
Девизна благајна	5.012	43.725
Парични еквиваленти	684.584.193	400.456.526
Вкупно:	1.462.334.428	726.167.696

9. ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Вкупниот број на обични акции изнесува 846.360 обични акции со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција (2016: 846.360 со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција). Сите издадени акции се целосно платени.

Заклучно со 31 декември 2017 структурата на акционерите е како следи:

	Број на обични акции	Вкупен број на акции	% од вкупниот акционерски капитал
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.	689.875	689.875	81,51 %
ДПТУ Пуцко Петрол Увоз-Извоз ДОО – Македонски Брод	91.965	91.965	10,87 %
Други 1)	64.520	64.520	7,62 %
	846.360	846.360	100 %

1) Акционери кои индивидуално се сопственици на помалку од 0,4% од акционерскиот капитал.

10. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи е следната:

	2017	2016
Добавувачи во земјата	516.013.725	435.201.573
Добавувачи во странство	540.557.820	817.258.342
Обврски за нефактурирани стоки	-	41.401
Вкупно:	1.056.571.545	1.252.501.316

11. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБИ

	2017	2016
Продажби на домашен пазар	20.420.268.809	15.481.541.389
Продажби на странски пазар	2.686.303.607	3.550.732.343
	23.106.572.416	19.032.273.732

Лице одговорно за составување на
белешките

Законски застапник на друштвото